سبيل
الكل في سبيل الحق

Sebil

her şey hak için

Siyasi, edebi, tarihî haftalık gazete ● 25 Zilhicce 1396
Sahibi ve Başyazarı: Kadir Mısıroğlu ● 17 Aralık 1976
Vilâyet Han Kat: 3 Nu: 204 Cağaloğlu — İSTANBUL

SAYI: 51 / BEŞ LİRA / BİR D. M.

Süleyman Demirel de örfî idareler kadar sabıkalıdır!

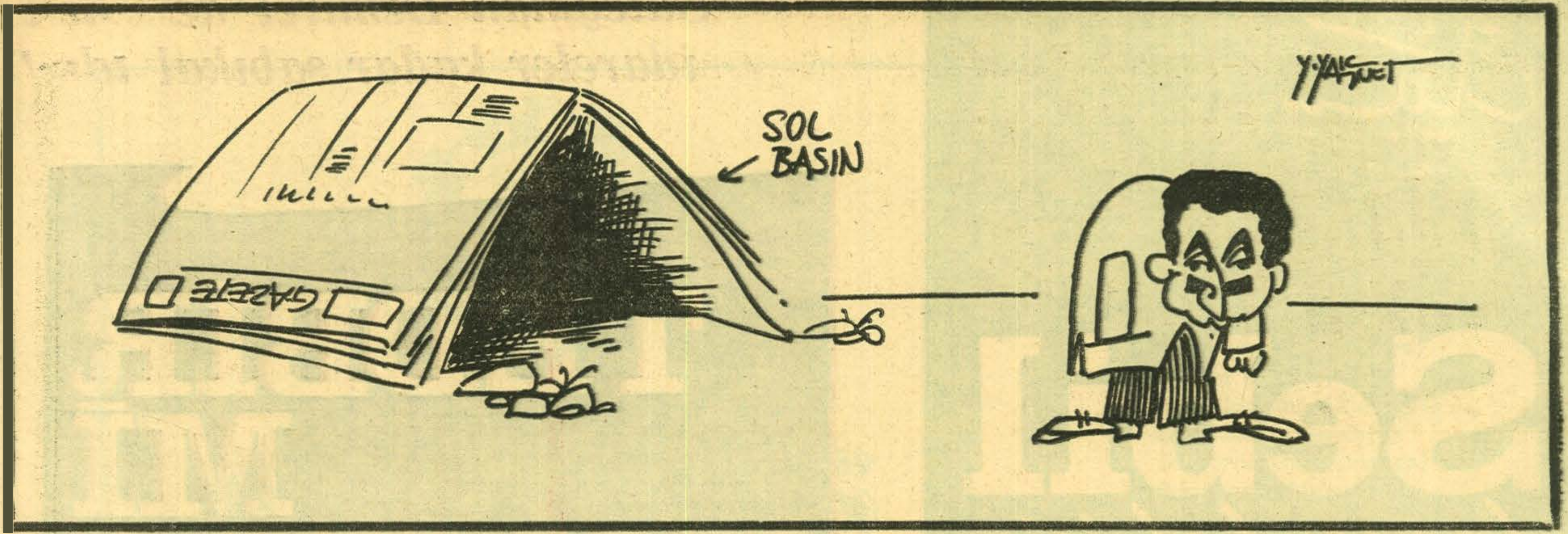
TEDBİR Mİ KOMPLO MU?

Demirel «Olaylar, anarşi sınırını aştı. Hükümetin önünde son iki tedbir vardır»

'ÜNİVERSİTEYE EL KOYMAK VEYA SIKIYÖNETİM,'

İT GÜLÜNÇ BİR LAF ETMİŞ. ÇAĞIN İÇİNDE OL
SOSYALİST VEYA KOMÜNİST OLMAK LAZIM»

ANKARA

OKUYUCU İLE HASBİHAL

Şimdi buyrun vazifeye...

Muhterem okuyucularımız,

«Her şey Hak için» düstûruyla ortaya çıkıp, sizin candan alâka ve teveccühleriniz sâyesinde hergün biraz daha gelişip kuvvetlenerek yoluna devam eden SEBİL, işte nihayet koskocaman bir yılı arkaya atarak ilk cildini tamamlamak üzeredir. Gelecek hafta çıkaracağımız 52. sayı ile bu husus —inşaallah— gerçekleşmiş olacaktır. SEBİL dâvâ ve irfan mektebi mensuplarının gönüllerini sürûr ile dolduran bu mes'ud vesile ile arkada bıraktığımız şu bir yılın samimi bir muhasebesini yapmanın lüzum ve ehemmiyeti aşikârdır. Ancak, biz bu hususu birinci cildin son sayısını teşkil etmesi itibariyle gelecek haftaki nüshamıza bırakarak bu hafta sohbetimizi SEBİL'imizin «kılıçlaşan kalemler» ini hak adına daha müessir kılmak üzere evveliyetle halli iktiza eden hayati ehemmiyeti haiz bir başka mes'eleye tahsis etmek istiyoruz. Bu da SEBİL'imizin dağıtımında 53. sayıdan itibaren yapmayı kararlaştırdığımız değişikliktir.

Bilindiği üzere, gazete çıkarmakla alâkalı mes'elelerin halli en güç ve buna mukabil da neticeye en müessir olanı —hiç şüphesiz— dağıtımıdır. Gazete tevziatı yapan şirketlerin mevcud fikri ve fiilî durumları muvacehesinde daha ziyade sağcı mevkuteleri zarardide eden bir mes'elenin mesleğimizde ne denli bir hendikab teşkil ettiğini tahmin güç değildir. Zira mahalli bayilere kadar gazete tevziinde çalışanların sağcı gazetelerle onların tabii okuyucuları arasında —adeta insiyaki bir surette— tesis ettikleri barikatın kolay kolay aşılamadığını siz okuyucularımız de defaatle müşahade etmiş olmalısınız. Hele SEBİL gibi siyâsi ve ictimai bütün mes'elelerde en küçük bir tavize tenezzül etmeyerek bâtıl'ın karşısına «avucunda ateş tutmak» nev'inden müthiş bir cesaret ve liyakatle dikilen bir mevkute için bu bir nev'i gizli husûmet endişesi teşkil eden baltalama hareketinin ne ölçüde tezgâhlanmış olacağını kolayca tasavvur edebilirsiniz.

SEBİL'imiz bu barikatı evvelâ ve ilk hamlede gerçekleştirdiği 10 bini aşan «ABONE» kaydı ile çiğneyip geçmiştir. Bu bakımdan O'nun en heyecanlı okuyucularını teşkil eden abonelerine ve abone miktarının bu rakkama yükselmesinde emeği geçen şuurlu ve gayretli kardeşlerimize minnet ve şükran borcumuz sonsuzdur. Ancak, bir gazetenin sırf abone ile iktifa etmesi düşünülemez. O'nun asıl müessiriyeti —biraz da— düşmanın gözüne batarcasına her bayide asılmasına ve her arandığı yerde bulunmasına bağlıdır. Bu bakımdan SEBİL'imizin bu ilk bir yıllık devresi içindeki tevziatda tam bir başarı sağlanabildiğini söylemek cidden müşkildir.

Gerçi gazetemizin umumi bayiliğini yapan Sabri Özakar Bey, tecrübeli, son derecede hüsnüniyetli ve gayret sahibi bir kimsedir. SEBİL'i mümkün olan her yere ulaştırmak için elinden geleni esirgememiştir. Bu bakımdan kendisine müteşekkiriz. Fakat, gitgide tröstleşen devâsa dağıtım şirketleri karşısında büyük masrafları gerektiren bu mesleği ferden devam ettirebilme imkânı artık maalesef kalmamıştır. Bu bakımdan SEBİL'i dağıtmak üzere kendi bünyemizde «UKAZ» adıyla yeni bir şirket kurulmuştur. 53. sayıdan itibaren gazetemizi bu yeni şirket dağıtacaktır.

Şimdi SEBİL'in hâhişkâr taraftarı vefâkâr okuyucularımıza —bu işin lâyık-ı vechile gerçekleşmesinde— bizden fazla himmet ve gayret düşmektedir. Gerçekten, —acilen ifası ricasıyla— bütün okuyucularımızı bulundukları mahalde SEBİL'i satmaya müstaid müesseselerle temasa geçmeye, böylelerini gayrete getirmeye ve elde edilecek neticenin telefon veya telgraf gibi en sür'atli vasıtalarla bu yeni şirkete ulaştırılmasını temine davet ediyoruz.

Ve öyle ümid ediyoruz ki, abone olsun olmasın bütün okuyucularımız bu davete icabeti bir «vazife» telâkki edecekler, derhal ifâsı için ellerinden gelen gayret ve müzahereti göstereceklerdir. Biz SEBİL ailesi olarak okuyucularımızın bunun emsali nice alâkalarına bizzat şahid olmuşuzdur. Onun içindir ki, bir mânâda gazetenin telâfisi imkânsız sarsıntısına yol açması muhtemel böyle bir teşebbüse cesaretle atılmış bulunmaktayız.

Evet, hakikaten teşebbüsün akâmeti, gazetemiz için telâfisi gayrı mümkün bir sarsıntı demek olabilir. Kolay kolay hiçbir neşir vasıtası böyle bir tehlikeyi göze alıp da okuyucularının «müzaheretine - gayretine» istinâd edemez. Edebilmesi için SEBİL'imiz gibi okuyucusu ile sarsılmaz kalbî bağlarının teşekkül etmiş olması iktiza eder ki, kalbi bağlarda âlelusûl eyyamcı neşriyatların tesis edebileceği bir husus değildir.

Halbuki, başka vesilelerle de sık sık bu sütunlarda tesadüf ettiğiniz şu «SEBİL AİLESİ» tabiri, gazetemizde el ve beyin emeği ile çalışanlardan onu iştiyakla takib eden okuyucularımıza kadar umum İslâm cemaatinin «aksiyoner» (mûteaddî) bir grubunun adıdır. Önce bu gözünü budaktan sakınmaz grub teşekkül etmiş ve nihayet, gayet tabii olarak böyle bir ad kazanmıştır.

SEBİL AİLESİ maddî ve dünyevî birtakım süfli rabıtaların meydana getirdiği cemaat değildir. SEBİL AİLESİ, âlemlerin Nur'unun etrafında halkalanmış herbiri iman şûası olan ferdlerin, gönüllerini —bağ ifadesinin ötesinde— birbirine perçinlemesiyle vücûd bulmuştur. Perçinlerin kaynağı İslâmî iman şerâresidir. Sadece odur ve başka hiçbir şey değildir...

O şerarenin bir Türkiye çapında değil, bütün âlem-i İslâm ölçüsünde gerçekleştiremeyeceği ne var ki... Ve bu şuurun verdiği cehde sahib olanların bilâ fütûr atılmayacakları hangi teşebbüs olabilir ki...

Sebil

Tedbir mi, yoksa komplo mu?!

Kadir Mısıroğlu

TÜRKİYE Cumhuriyeti'nin 53. yıllık tarihi tetkik edilince, bunun aynı zamanda âdeta bir örfi idâreler tarihi olduğu hayret ve dehşetle müşâhede edilir. Ancak, şu var ki; ihtimal hiçbir milletin tarihinde rastlanılamayacak olan bu keyfiyeti yadırgamak da, mümkün ve hattâ doğru değildir. Zira, Cumhuriyetle birlikte tesis edilen siyasî ve idarî rejim, tamamen askerî bir kadronun eseri değil midir?!. Onun müessisleri kadar, muâkıb kadroları da, emekli askerlerden teşekkül etmemiş midir?!. Bugüne kadar reisicumhurluk mevkiine yükselebilenlerin içinde, ancak bir tekinin sivil menşeli olması, O'nun da nihâyet süngü ile alaşağı edilmiş bulunması, neyi ifâde etmektedir?

Bu sebeplerledir ki; öteden beri Kemalist İnkılâbların —tahliline fırsat bulamadığımız— fârik vasıflarından birisinin de, hiç şüphesiz «*militarizm*» olduğunu tesbit ve ilân etmekteyiz. Ancak, bu tesbit ve teşhisden dolayı —komünistler gibi— antimilitarist yâni, askerlik aleyhtarı olduğumuz sanılmamalıdır. Bilâkis aslî gâyesine oturtulması şartıyla ordu ve askerliğe ne ölçüde taraftar bulunduğumuz, her türlü izahdan vârestedir. Tahrib kökünden gelen «*harb*» i kurtarıcı bir mefhum olarak «*cihad*» haline getirip benimseyen İslâm'da en ulvî gâye emrindeki ordu ve askerliğin ne ölçüde tekrim edildiği meydandadır. İslâm - Türk tarihinin şanlı sahifeleri bu anlayış ve tatbikatın isbatına medâr olacak sayısız misallerle doludur.

Bununla beraber Cumhuriyet tarihinde görülen müteselsil askerî yani örfî idâreler müslümanlar için biraz şâibeli ve hatta —tâbir câizse— sâbıkalıdırlar. Zira pek çoğu müslümanlara ve islâmî temâyüllere karşı ilân ve icra edilmişlerdir. Hattâ o derecede ki, bunlardan bazıları yeni lâik nizam için fiilen mevcud bir tehlikeden ziyade, uzak bir istikbâlde ortaya çıkması muhtemel islâmî aksülamellerin önünü kesmek maksadıyla ve çok basit bahânelere istinad ettirilmişlerdir.

Doğrusu bu zincirleme örfî idarelerin müslümanlara ve islâmî temâyüllere karşı başvurulan bir «*tedbir*» olarak ortaya çıkmalarını da, kınamak mümkün değildir. Zira, bugünkü rejim, kendisine bir hayat sahası açabilmek için müesses İslâm nizamını tahrib ve imha mecburiyetindeydi. Gerçekten, Türkiye'nin evvelki rejimi tamamen islâmî olduğuna, yenisi de onun yerini almak kasdıyle doğduğuna göre, İslâmiyet ve lâisizm çatışması mukadderdi. Binâenaleyh, yeni rejim kendisine vücûd verecek olan mücâdeleyi, İslâm'la yapacaktı. Nitekim, öyle de olmuştur. O tarihlerde Türkiye'de solun adı bile mevcud değildi. Sonradan İnönü'nün isim babalığını yaptığı üzere belki, Kemalizm'in kendisi —belli ölçüde— soldu. Zira, Büyük Fransız İhtilâli'nden beri sol, parlâmentoda sol tarafta oturmalarından dolayı inkılâbçılara alem olmuş bir kelimedir.

İnkılâb mürevviclerinin, İslâm ictimaî nizamının taraftarlarından gelmesi melhûz aksülâmelleri, normal idarî ve siyasî tedbirlerle karşılamak yerine, sözü sık sık süngüye bırakmalarında, gerçek ile evhamın müessiriyet nisbetleri her zaman münâkaşa edilebilir bir keyfiyettir. Fakat, bundan daha ehemmiyetli olarak, ilân edilen her örfî idârenin, rejim hesabına bir korku ve zaafı ifşâ eylediği de muhakkakdır. Temelleri millet efrâdının gönüllerine atılabilseydi, sık sık bir isyan ve ihtilâl tevehhümü ile tedirgin olunmaz ve bu kadar da askerî sultaya başvurmak mecbûriyeti doğmazdı.

TARİHİN ve tâlihin şu garib cilvesine bakınız ki; yeni rejim alaşağı edilmek hususunda ilk gerçek tehdit ve tehlikeyle, kendi yetiştirdiği gençlerin fiillerinde karşıkarşıya gelmiştir. Bu gençler, lâik nizamın sola aralıkladığı kapıyı açıp ardına kadar dayamak maksadıyle, kendilerine zuhur imkânı bahşeden sisteme kanlı ve dehşetengiz bir sûretde meydan okumaya başladılar. Memleketin 12 Mart dönemine tekaddüm eden günlerdeki manzarası işte bundan ibaretti. Kısaca söylemek gerekirse, rejim, ciddi bir tahrip ve imha harekETİNE mâruz kalıyor ve gerçekten bir örfî idare ilân ve tatbik etmenin zarûreti tarihimizde belki de ilk defa olarak doğmuş bulunuyordu. Bu defaki örfî idareye vücûd veren asıl âmil, birtakım zan ve evhamlar değil acı, düşündürücü, ve hattâ ürkütücü memleket gerçekleriydi.

Ne hâzindir ki; 12 Mart sonrası örfî idaresinin tatbikatı da, kendisine bâis olan esbaba sâdık bir suretde yürütülememiştir. Hikmet-i vücûdu aşırı solun anarşik faaliyetleri olduğu halde, tatbikatta aşırı sol kadar mâsum iman ehlinin de aleyhine hareket edilmiştir. Esasen solla arasında bir kan bağı varmışcasına, kendisini ona yakın hisseden bir kadronun eliyle gerçekleşen bir tatbikatın başka bir seyir takibetmesi nasıl düşünülebilirdi.

Bugün de durum aynıdır. 12 Mart'a tekaddüm eden günlerde Türkiye'nin Başvekili olan zat, bugün de Başvekilidir. O günlerde «Yürümekle yollar aşınmaz» sözüyle tezâhür eden vurdumduymazlığını hâlâ terketmişe benzememektedir. Zira gelişen anarşik hâdiseler karşısındaki tavrı, 12 Mart'a tekaddüm eden günleri düşündürücü bir sûretde hatırlatmaktadır.

Fikirsizliğine rağmen, çarpışan fikrî grupların zaafa uğramasından istifade suretiyle ayakta kalmayı açıkgözlük sananların hesapta olmayan tecellilerle yanıldıkları çok görülmüştür. Ancak, Demirel 12 Mart tecrübesinden aldığı ders ile bu def'a işin içinden kazanç - kayıp bilânçosuna bir «*ıskat*» maddesi düşürmeden çıkmaya çalışmaktadır. Ordu tarafından «*istenmeyen adam*» olmanın bilhassa 27 Mayıs tecrübesinden sonra bir siyâset adamına, halk nezdinde itibar sağladığını keşfetmiş ve bunu nefsinde bizzat yaşamıştır. Karşısında Ecevit gibi örfî idare ilânı tehdidinden öcü görmüşcesine korkan bir muhâlefet lideri olunca, Demirel onun nasırına basarcasına ikide bir bu ürkütücü silâhı niçin kullanmasın... Ancak millet önünde mes'eleye örfî idare ilânının, Demirel'in ifade eylediği gibi anarşiye karşı düşünülmüş ve sırf onun aleyhine işleyecek olan bir «tedbir» mi, yoksa soldan önce sağa karşı tertiplenmiş bir «komplo» mu olduğu hususundaki tereddütleri izâle edecek bir açıklık getirilmelidir. Zira Müslümanlık karşısında Demirel de en az örfî idâreler kadar sâbıkalıdır!

KEMALİST İNKILÂB'IN ANATOMİSİ

Kadir Mısıroğlu

M. Kemal Paşa'nın «Doğru» diye tasdik etdiği sorunun cevabını bir çocuk vermişti. Afet İnan sordu

"Samsun'a niye çıktı?" Cevap: "Menfaati icabı"

51

GEÇEN sayılarımızda bazı bahislerini iktibas ettiğimiz *«Atatürk'ün Uşağının Gizli Defteri»* adlı kitabın sayfalarından nakillere bu hafta da devam edeceğiz:

«KONYA'DA BİR OLAY

Konya'da ilk akşamımız.. Recep Zühtü, mebuslar telâşla geldiler:

— Aman Paşam, çok fena... Dediler.

— Fena olan neymiş?

Onlar yine ayni heyecanla:

— Gidiş çok fena, çok berbat Paşam...

— Fena olan nedir?

— Burada komünizm almış, yürümüş. Bütün lise talebeleri ve başlarında öğretmenleri baştan başa komünist olmuş. Eğitim de o yolda. Bu hâl ne olacak?

Atatürk gülerek:

— Canım Padişahlığı istemiyorlar ya... İşin öteki tarafı düzelir. Bunun korkulacak nesi var? Diye onları yatıştırmaya çalıştı.» (sf. 110)

«SAMSUN'A NİÇİN ÇIKMIŞ?

Profesör Afet Hanım, bir gün tarih dersinde bir öğrenciyi derse kaldırıyor. Konu Milli Mücadele Tarihidir ve Atatürk'ün kurtuluş hareketine başlamak üzere Samsun'a ayak basışına ilişkin bölümdür:

Çocuğa soruyorlar:

— Atatürk Samsun'a niye çıktı?

Herkes «Vatanı kurtarmak, bizi hürriyete kavuşturmak» gibi şeyler beklerken; çocuk ne desin:

— Menfaatı icâbı... Eğer Samsun'a çıkmamış olsaydı, O-nu öldüreceklerdi...

Afet İnan'ın tepesinden sanki kaynar su boşanmış. Çocuğu azarlamakla kalmamış, bir de sıfır numara vermiş. Fakat çocuk inandığı düşünceden dönecek cinsten değil. Özür bile dilememiş...

Afet İnan o kadar sinirlenmiş ki, tarif edemem. Yanakları kızarmış. Hiddetle salonda dolaşır buldum. Biraz sonra Atatürk geldi. Onu bu halde görünce bir olayın geçtiğini anladı ve sordu. Afet İnan da o gün tarih dersinde geçen olayı Atatürk'e anlattı. Anlatırken hırsından tırnaklarını koparıyordu.

Atatürk gülümseyerek bütün söylenenleri dinledikten sonra:

— Haklı çocuk... Dedi. Sen ona sıfır değil, tam numara vermeliydin.

Bu da Atatürk'ün tenkidler karşısında ne kadar hoşgörü sahibi olduğunu göstermektedir.» (sf. 135)

136 ATATÜRK'ÜN UŞAĞININ

● SAMSUN'A NİÇİN ÇIKMIŞ?

PROFESÖR Afet Hanım, bir gün tarih dersinde bir öğrenciyi derse kaldırıyor. Konu Milli Mücadele Tarihidir ve Atatürk'ün kurtuluş hareketine başlamak üzere Samsun'a ayak basışına ilişkin bölümdür.

Çocuğa soruyorlar:

— Atatürk Samsun'a niye çıktı?

Herkes «Vatanı kurtarmak, bizi hürriyete kavuşturmak» gibi bir şeyler beklerken; çocuk ne desin:

— Menfaati icabı... Eğer Samsun'a çıkmamış olsaydı, O'nu öldüreceklerdi...

Afet İnan'ın tepesinden sanki kaynar su boşanmış. Çocuğu azarlamakla kalmamış, bir de sıfır numara vermiş. Fakat çocuk inandığı düşünceden dönecek cinsten değil. Özür bile dilememiş...

Afet İnan o kadar sinirlenmiş ki, tarif edemem. Yanakları kızarmış. Hiddetle salonda dolaşır buldum. Biraz sonra Atatürk geldi. Onu bu halde görünce bir olayın geçtiğini anladı ve sordu. Afet İnan da o gün tarih dersinde geçen olayı Atatürk'e anlattı. Anlatırken hırsından tırnaklarını koparıyordu.

Atatürk gülümseyerek bütün söylenenleri dinledikten sonra:

— Haklı çocuk... Dedi. Sen ona sıfır değil, tam numara vermeliydin.

Bu da Atatürk'ün tenkidler karşısında ne kadar hoşgörü sahibi olduğunu göstermektedir.

● *«Atatürk'ün uşağı'nın» yazdığı hatırat kitabının iktibas ettiğimiz sayfalarından birisi. Uşak, bu sayfada M. Kemal Paşa'nın yakınında bulunduğu yıllarda şâhid olduğu bir hadiseyi naklediyor.*

«LÜSYEN HANIMI ÖPÜŞÜ

Tarih Kurumu ve Dil Kurumu toplantılarında Atatürk, Abdülhak Hâmid'i ayağa kalkarak «Üstâd» diye selâmlayıp yer verir, kendisine özel bir ilgi gösterirdi. Marmara Köşkü'nde bir de yer vermişti. Ankara'ya geldiğinde orada otururdu. Sonradan da milletvekili olmuştu. Hâmid'in ölümünde de «Şair-i Âzam'ın askeri merasimle kaldırılması» için emir verdirmiş, büyük şairin cenazesi de top arabasıyla kaldırılmıştır:

Yalova'da Büyük Otel'de bir balo veriliyordu. O çağın gazetecilerinden İzzet Melih ve eşi de konuklar arasındaydı. Atatürk bu hanımla bir süre dans edip konuştuktan sonra büfeye doğru gitti. Abdülhak Hâmid ve eşi Lüsyen Hanım da oradaydı. Lüsyen Hanım'ı dansa kaldırdı. Dans bitince, yerine otururken de yanağına bir öpücük kondurdu.

Bir süre sonra Ankara'daki dâvette Atatürk yine Şair-i Âzam'la karşılaşmış ve Lüsyen Hanım'ı dansa kaldırmıştı. Onlar pistte dönerlerken Abdülhak Hâmid, Kılıç Ali'ye dönüp şöyle dedi:

— Onlar gençtir, bırak eğlensinler. Sen bana Antep'i nasıl kurtardın, onu anlat...» (sf. 187)

«ADALI AYŞE HANIM

Çankaya Köşkünde yine bir akşam ziyafeti... İstanbul sosyetesinin tanınmış kişilerinden Adalı Ayşe Hanım ve eşi Asaf Bey de konuklar arasında bulunuyordu. Saat gecenin ikisine yaklaşmıştı. Pistteki çiftler azaldığı bir sıra Atatürk Ayşe Hanımı dansa kaldırdı. Hatırımda kaldığına göre bir vals çalıyordu.

Ayşe Hanımın eşi Asaf Beyin bir ara elinde tabancayla ayağa kalkmak istediği görüldü.

Medenî Kanun çoktan alınmıştı. Türkiye, çağdaş uygarlık düzeyine yükselmek için dev adımlarla ilerliyordu. Batının bütün yeniliklerini benimsiyorduk. Danstan tabii bir şey var mıydı? Üstelik Adalı Ayşe Hanım ve eşi sosyeteden gelmeydiler.

Asaf Bey'in tabancasının Atatürk'ü hedef tutacağını hiç sanmıyorum. Onun olsa olsa sarhoşluğun etkisiyle bu tabancayı çekmiş olduğu düşünülebilir. Fakat daha ayağa kalkmadan yanında bulunan Sinop milletvekili Recep Zühtü'nün onu bir yumrukla yere sermesi bir oldu.

Recep Zühtü, Asaf Bey'in elindeki küçük tabancayı bana verdi. Ben de sofra dağıldıktan sonra başyâver Celal Beye götürdüm.

Atatürk'ün bütün bunlardan haberi yoktu. Dansını bitirdikten sonra konukların yanına oturmuştu. Durumu ancak ertesi günü akşam sofrasında Atatürk'e anlattılar. Kızacağını sanıyorduk. Gülerek:

— Yahu ne var bunda çekinecek. Adamcağız keyfe gelmiş, canı tabanca atmak istemiş... Diye cevap verdi.» (sf. 162)

TÜRKÇESİ

Ahmed SELÂMÎ

Korutürk'ün «Şerîat'a karşı değilim» demesi üzerine (8)

SEBİL'in 45 nci nüshasındaki mevzuumuza 5 sayı ara verdikten sonra, bıraktığımız noktadan devâm edeceğiz. O mevzûumuzun ne olduğu ise, serlevhamızdan apaçık görülecekdir.

Hatırlanacağı üzere, Reisicümhûr Fahri Sâbit Beyefendi 4 - 5 ay kadar evvel, Atam Halife-i müslimîn, Zıllullâhi fi'l-ard, Gâzî, Sultân Süleymân Hân, Aleyhirrahmeti ve'l-gufrân Hazretlerinin irâde-i şâhâneleri ile binâ kılınan Süleymâniye Câmii Şerifimizi ziyâretlerinde şöyle buyurmuşlardı:

«ŞERÎATA KARŞI SÖYLENECEK HİÇBİR SÖZÜM YOK. BENİM MÜNÂKAŞAM ŞERÎATÇILIK ÜZERİNEDİR.»

Bazı gazeteler bu sözleri, *«Korutürk Şeriata karşı değilim dedi»* şeklinde vermişlerdi. Zâten *«Şerîata karşı söylenecek hiçbir sözüm yok»* dedikden sonra *«münâkaşanın şerîatçılıkla»* olduğunu beyân eylemek de apaçık gösterir ki Şeriata karşı değil; ve fakat Şeriatçılığa karşı vaz'iyyet alınmaktadır. Gerçi Şeriatçılığa karşı oluş ile Şeriata karşı olmayış hangi mühim neticelerden geçer; bu ikisinin îmâna hangi noktalarda taallûku vardır; zarf ve mazrûf arasındaki münâsebet burada neye müncer olur ve daha bu kabilden ba'zı îmânî mes'eleler, şimdilik temâsımız dışında kalacak... Nasibse bunları daha ileri tarihlerde tahlile gayret edeceğiz.

● Biz şu kadarını arzetmeden geçemiyeceğiz ki, o da, ŞERÎAT mefhûmuna Türkiye Cümhûriyyeti Devlet Reisi olan bir zât tarafından temâs edilişidir. Bunun elbetdeki ehemmiyeti bulunacağı izahdan vârestedir. Çünki bu memleketde ŞERÎAT kelimesi biribirinden ayrı, biribirine zıd, biribiriyle mütenâkız ma'nâların sâhibi olarak kullanılmış durmuşdur. İşte bu i'tibarladır ki sayın Fahri Sâbit Beyefendinin *«Şerîata karşı değilim»* buyurmaları, bütün bu birbirinden ayrı, biribirine zıd ve biribiriyle mütenâkız ma'nâlara kısmen de olsa vuzûh ve açıklık getirmektedir. Demek olmaktadır ki topyekûn resmî makamların zirvesinden beyân olunan ifâdeye göre, ŞERÎAT, karşısına geçilip üzerine at mahmuzlanacak bir düşman değildir...

Halbuki Türkiye'de en az yarım asırdır, nice resmî ağızlar ve makamlar, milletin, ŞERÎATI müslümanlık ma'nasında bilmesine rağmen, ŞERÎATA horlamayı ve O'nun karşısında olmayı teâmül hâline getirmişlerdir. Hâlâ da, bazı üniversite tedris a'zâlarının, bazı adliye teşkilât reislerinin, bazı besleme gazetecilerin ve şahsiyetsiz muharrirlerin ve bazı enternasyonalist veya renksiz veya aceze ve mezheb sömürücüsü parti ileri gelenlerinin bu babdaki saçmalamalarına, tecâvüzlerine ve din (şeriat) düşmanlıklarına rastlanabilmektedir. Biz, bu memleketde en büyük tehlikenin, devletle milleti karşı karşıya getiren bu kabil muvâzenesiz, İslâm düşmanı, kozmopolit, milletinden kopuk ve dejenere «okumuşlar» olduğu kanaatındayız. En az bin senedir dini (şeriatı) için can verip kan akıtan bir millet içinde, tutar da onun en aziz varlığı olan dinine (şeriatına) dil uzatıp hakâret etmiye kalkışılırsa, işte o mekân, milleti karşısına almış ve biribirine ters işleyen iki çark hükmünde manzara iktisâb etmiş demekdir.

İşte sayın Fahri Sâbit Beyefendinin *«Şerîata karşı değilim»* buyurmaları üzerine biz, mevzu ile alâkalı 7 numaralı makâlemize *«ŞERÎAT mevzûuna kısmen de olsa müsbet ve yeni bir bakış zâviyesi kazandırmasını temennî ve arzu etdiğimizi»* kaydederek başlamışdık. Ve gene arzu ve temennî ederiz ki, Türkiye'de yalınız Devlet Reisi değil, üniversite rektörleri, adliye teşkilâtı reisleri, gazete patronları, sendika ağaları, parti kodamanları da aynı yolda olsunlar! Onlar da açıkça beyân etsinler ki Şeriat demek, İslâmiyet demek, müslümanlık demekdir; ve Şeriata (Müslümanlığa) karşı olmak, bu millete karşı olmakdır. Bu millete geçmişiyle ve geleceğiyle karşı çıkmakdır. Ve gene bu, *«büyüksün, yücesin, efendimizsin, hizmetine tâlib olduğumuzsun, ekmeğini yediğimizsin!»* denilen millete, bir ecnebi kadar olsun kıymet vermemek demekdir...

● Milletimize âid en temel hakları muhâfaza ve müdâfaa etmek, hak bilinen yolda aslâ gevşeklik göstermemek, *«müslümanım»* diyen bir ferd için en asgarî bir vazifedir. Bu böylece bilindikden sonra alenen tebliği zarûrîdir ki, şeriatımızı (dinimizi), cehenneme girsek orada da müdâfaa edeceğiz. Nerde kaldı ki binbir rahatın içinde cirit atdığımız, ve şükrünü edâdan pek uzak bulunduğumuz dünyâ ni'metler içinde müdâfaa etmeyelim! İşin aslı aranırsa, bizim yaptıklarımıza müdâfaa bile denmez. Gözümüzün önünde gaflet ve cehâlet perdeleri olmayıp da hesâb gününün şiddetini idrâk edebilsek, müdâfaanın ne olduğu asıl o zaman kendini gösterirdi...

Bizim yapdığımıza lâf ve kalem müslümanlığı olup, bu bile göze batıyor. Ebedî bir hayatı kaybetmek korkusuyla göz yaşı bile dökemiyen bugünün biz gevşek müslümanları, *«dünyâ hayâtı bir oyun ve eğlenceden başka bir şey değildir. Elbetde âhıret yurdu, takva sâhibleri için daha hayırlıdır. Hâlâ aklınız başınıza gelmiyecek mi?»* buyuran Allah Azze ve Celle'nin kelâmını ne zaman duyup, nerede idrâk edeceğiz?.. *«Şerîatım için ne yapdın?»* suâli önümüze çıkmadan intibâha gelsek bâri...

NOT : 19 Aralık Cumartesi günü Hüccet'ül-İslâm İmâmı Gazâlî'nin, 20 Aralık pazar günü de, Büyük İmam ve ŞERÎATIMIZIN ulu önderlerinden ŞÂFİÎ Hazretlerinin âhırete irtihâl buyurdukları günlerdir. Hanefîsi - Şâfiisiyle büyün ehl-i sünnetin, bütün talebe teşekkülleri ve sâir müessese-leriyle, zikretdiğimiz günlerde *«anma toplantıları»* tertib edip bu iki ŞERÎAT KAHRAMANIMIZIN büyüklüğünü ve hizmetlerini dile getirmeler iktizâ eder...

● FİLDİŞİ KULEDEN

Cemil Meriç

TERAKKÎ

İnsanlık karanlıktan aydınlığa doğru ilerleyen bir kervan; kılavuzu: Avrupa. Batı asırlarca hakikat sanmış bu rüyâyı. Sonsuz bir takâmüle inanmış. Biz de terakkî mitosunu Avrupa'nın bütün vehimleri gibi benimsemişiz. Bu inanç yükselen bir medeniyet için bir fetih rüyasıydı. Çöken bir topluluk için gerekçesi olmayan bir özenti. Batı sınırsız bir terakkînin tehlikeli bir hayâl olduğunu çoktan anladı. Biz hâlâ bu yabancı ve yalancı tanrının âzâd kabul etmez köleleriyiz. Aşağıdaki sayfalar, terakkî inancının ne zaman, niçin, nasıl doğduğunu, gelişme seyrini, Tanzimat ve Servet-i Fünûn nesillerinin gerçekleşmeyen ümitlerini anlatmaya çalışacaktır.

1 Kâbusa dönen rüyâ

Altın Çağ Masalı:

KİTÂB-I Mukaddes'e göre, ilk ceddimiz hür, günahsız ve bahtiyar yaratılmış. Kötüye kullanmış hürriyetini: İştihasını dizginliyememiş. Cenneti bu yüzden kaybetmişiz.

Sonra günah günahı kovalamış. İnsanlık gittikçe artan bir hızla yozlaşmış, soysuzlaşmış. Eski çağ edebiyatları, târihi, dört merhaleye ayırır: Altın çağ, gümüş çağ, tunç çağ, demir çağ.. İsâ'dan beş yüz yıl önce yaşayan Yunan komedi yazarlarına göre, Cronos'un saltanat sürdüğü devirlerde insanlar mutluydular. Ne efendi vardı, ne köle. Derelerden şarap akıyordu, balıklar kendi kendine kızarıyordu. Hesiodes da altın çağı Cronos'a bağlar. «Ölümlüler de, tanrılar gibi kaygılardan uzaktılar.» Her şey herkesindi, hastalık bilinmiyordu, o çağda. Pindaros bahtiyarların yaşadığı büyülü ülkeyi şöyle anlatır: «Meltemlerin okşadığı bir ada. Zümrüt ağaçlarda altın meyveler, ve çiçeklerden çelenkler örmekle oyalanan atalarımız.» Empedocles'e sorarsanız, altın çağlarda bir tanrıça hükmediyordu dünyaya. Eflâtun, tufandan kurtulan bir avuç insanın bir adada toplanıp mes'ud bir cemiyet kurduklarını tasavvur eder: savaş yok, kıskançlık meçhül, bütün insanlar eşit, toprak cömert, yiyecek bol... Diseark'a göre felâketlerimizin kaynağı et yememiz. Pastoral hayat bu yüzden doğmuş, sürüler ve otlaklarla beraber mülkiyet çıkmış ortaya. Toplum sınıflara bölünmüş. Tahrib insiyakı uyanmış. Savaşın ilk örneği: Avcılık.

Altın çağ, eski kavimlerin ortak inancı. Aynı özleyişe Hind'in Purana'larında da rastlarız. Devirler Manvantara'lara ayrılır, Manvara'lar çağlara. İçinde yaşadığımız çağ karanlıklar çağı: Kali Yuga. Altın çağ altı bin yıl sürmüş. Sonsuz bir mutluluk içinde yaşamış altı bin çift. Erkek kıskançlıktan habersizmiş, kadın doğum sancılarından. Her şey saf, her şey temizmiş. Mevsim, ebedi bir bahar. Ne rüzgâr varmış, ne yağmur...

Yeni Bir Mefhum: Terakkî.

AVRUPA, Kitâb-ı Mukaddes'in nasslaştırdığı kaybolan cennet inancını orta çağın sonlarına kadar tartışmasız kabul eder. Altın çağ, uzaklardadır. İnsan, ilk ceddinin işlediği günah yüzünden lânete uğramıştır. Mâzi bütünüyle kemâldir, edebiyatiyle, düşüncesiyle, inançlarıyla...

Madde dünyasındaki icad ve keşifler, Avrupa'nın bakışlarını mâfinin ihtişamından, yaşanılan zamanın vâidlerine çevirir. Asırlık inançlarından şüphe etmeye başlar Avrupalı: Altın çağ belki de istikbaldedir. Bir Jean Bodin'in, bir Francis Bacon'un aşırı nikbinliği, yüz yıl sonra umûmi bir kanaat hâline gelir. Ümitler istikamet değiştirir on yedinci asırda: Batı insanı garib bir gurura kapılır. Felsefeden sultayı kovar. Eskilerle yeniler kavgası edebiyat cumhûriyetinde tartışılmaz sanılan değerlere karşı bir ayaklanıştır. Dünya bir yaratış humması içindedir, on yedinci asrın inancına göre: İnsanlık boyuna ilerlemektedir ve ilerliyecektir. Terakkî eşyanın mâhiyeti icâbıdır. Duraklama geçici bir ârıza, bir dinleniş, bir gayrı tabiiliktir.

Bununla beraber terakki felsefesinin gerçek mimârı onsekizinci asırdır: Fontenelle, Turgot, Hume, Condorcet, Herder, Diderot çeşitli alanlarda ayni düşünceyi işler, aynı inancı geliştirirler. Öyle ki, terakki felsefesi, felsefenin bütünü olmak temâyülündedir. Çağın nikbinliğine karşı bir nevi aksülâmel olan Russo'culuk bile bu ma'şeri inancı kuvvetlendiren sayısız delillerden biridir artık. Voltaire'e gelince, Candide'deki bütün karamsarlık, ustâdı, terakki felsefesine katılmaktan alıkoyamaz.

Yükselen bir sınıfın nikbinliğidir bu. Müesseselerini kuran ve iktidarı adım adım fetheden burjuvazi, zaferleriyle sarhoştur. Ne Yunan'ın altın çağ efsânesine inanır, ne Hıristiyanlığın kaybolan cennet masalına. Ondokuzuncu asırda terakki inancı, cemiyetin bütün tabakalarına kök salar. Avrupa'da herkes «ilerici» dir artık. Sözlükler bu cihanşumül «hakikat» in su götürmez delilleri. Terakki, hayatın kanunudur, büyük Larousse'e göre... İçtimâi mânâda, medeniyetin ve siyasi müesseselerin git gide ilerlemesidir. Felsefede, insanlığın kemâle, saadete doğru yol olmasıdır. Daha az iyiden iyiye, bilgisizlikten bilgiye, karanlıktan medeniyete. Guizat için terakki; Medeniyet diye adlandırılan bütünün temel kanunu.

Terakki inancı dağınık bir iyimserlik hâlinde kalabalığın şuurunu ve şuur altını feth eder. Almanya'da romantik felsefenin, Fransa'da pozitivizmin, daha sonra İngiliz tekâmülcülüğünün dayandığı bir iyimserliktir bu. Tekâmül fikri tabiat ilimlerine de girer. İktisâdî ve siyasi liberalizmde aynı inançtan kaynaklanır. Klâsik iktisatçıların âmentüsü o, demokratlar için gerçeklerin gerçeği: Mukadder, tabii, kaçınılmaz ve hayırlı bir gerçek. «Utopya» cılar da insanın gittikçe mükemmelleşeceğine, rafahın gittikçe artacağına ve ilmin mutlak kudretine inanırlar. Saint Simon, çağının ümitlerini büyük bir coşkunlukla dile getirir:

«Şâirler, altın çağı insanlığın beşiğinde hayal etmiş; ilk zamanların bilgisizliği ve kabalığı içinde bir altın çağ; demir çağı demek çok daha yerinde olurdu. Altın çağ önümüzde, olgunlaşan bir toplum düzeninde. Atalarımız görmemiş, böyle bir çağı, bir gün çocuklarımız görecek. Altın çağın yolunu açmak bizlere düşer.»

Sosyalistlerden sonra, anarşistler de terakkiye bir nass gibi

sanılırlar: Cemiyet ister istemez önce kollektivist, daha sonra da komünist bir merhaleye ulaşacaktır. Hele münevver, yarı münevver ve ümmi kalabalıklar için terakki bir bedâhettir.

Maşinizmin ve büyük endüstrinin muârızlarına (Sismondi ve Şakirtleri gibi) cevap veren iktisatçıların dayandıkları hep terakki metafiziği. Müstemlekeci fetihlerin meşrûtiyet fetvası'dır, bu metafizik emperyalizmin ideolojik silâhıdır: Allah'ın sevgili kavmi (!) kendi nizamını diğer kavimlere kabul ettirir. Amerikanın büyük ve küçük iş adamları körü körüne inanır, terakkiye. Rasyonalizasyon, normalizasyon, taylorizasyon gibi düzenlemelerin mûcib sebebi aynıdır: Terakki. Yâni tröstleşmiş endüstri sayesinde her ferdi bir otomobil, bir banyo salonu, bir piyano, bir spor sahası, bir seçim kartı sahibi yapmak suretiyle bahtiyar kılmak.

Sizifos İşkencesi:

Evet; ilerleyen hâkim sınıfın ideolojisi bütün cemiyetin ideolojisidir. Bütün cemiyetin, hatta bütün cemiyetlerin. Ama bu metafizik en ihtişamlı çağlarında bile hatırı sayılır muârızlar bulur. Batı inteliјansiyasının ayırıcı vasfı şüphe ve tenkittir. Önce edebiyat yükseltir sesini. Flaubert'ler, Baudelaire'ler, Leconte de Lisle'ler burjuvazinin bu ahmakça iyimserliğiyle alay ederler. Sonra içtimâiyatçılar işe karışır. Stuart Mill'e göre: «Terakki merhalesini durgunluk merhalesi takibedecektir. İnsanlığın tek hedefi o merhaleyi geciktirmek olmalı. İleriye atılan her adım bizi o merhaleye biraz daha yaklaştırmaktadır.» Öyle ki: «Endüstri ırmağı durgun bir denize dökülecek sonunda. Zira, insanlığın gerçekleştirmeye çalıştığı terakki, gerçekte tam bir iktisâdi sizifizmdir.» (Okuyucuya Sizifos'un çilesini hatırlatmaya luzum var mı? Kucağındaki kayayı zirveye çıkarmak zorunda olan o bahtsız, zirveye varır varmaz kaya aşağıya yuvarlanır. Tekrar uçurumlara iner Sizifos, ve kayayı tekrar kucaklar. Sonu gelmeyen bir işkencedir bu...) İngiliz iktisatçısı için de medeniyet dünyasının kaderi uçuruma yuvarlanmaktır.

Sosyolog Le Play da karamsar: «Avrupa cemiyeti —bilhassa Fransa— çöküş halindedir.» Zaten terakki, inhitatı takib eder, inhitat terakkiyi. Teceddütperestlik (Filoneizm) mânevi ilimlerin en vahim hastalığı. Terakki metafiziğinin sebep olduğu bir hastalık bu. Madde ilimlerinde ne kadar hayırlıysa, mânevi ilimlerde o kadar meşûm. Zira, normal ve sosyal dünyada keşfedilecek yeni bir prensip yoktur. Maddi terakki mânevi inhitâtın başlangıcıdır, Le Play'e göre.

Dupont White da «isimsiz, kaçınılmaz ve kendiliğinden» bir ilerleyişe inanmaz. Toplumların yaşayışında her hangi bir ilerleyiş olmuşsa —ki böyle bir zorunluk yoktur— bu ya bir elite'in (seçkinler zümresi) eseridir. yahut da devletin. Kitleye gelince, terakkiyi tahrik edecek her hangi bir güçten mahrumdur. Bu terakkiyi, arada bir gerçekleştiren ihtilâlleri bile yapan o değildir.

Hülâsa olarak diyebileriz ki; geçen asrın sonlarına doğru, burjuva aydınları terakki inancından şüphe etmeğe başlarlar. Ufukta yeni bir içtimâi sınıf belirmiş, kurulu düzenin bütün müesseseleri, dayandığı ideolojilerle birlikte yıkılmaya yüz tutmuştur. Terakki inancı solun, yâni yeni bir düzen peşinde koşan zümrelerin kavga silâhıdır. Bahtiyarlar için her tereddüt tehlikelidir. Berksonculuk, hududlu ve geçici bir terakki felsefesi. Pragmatizm, hümanizm, plüralizm, neorealizm gibi felsefi mektepler de terakki fikrine dayanmazlar. İlim felsefesinde de devamlı bir tekâmül fikri, itibarını kaybetmektedir. Rasyonalizmin saltanatı sona ermiş gibi.

20. asırda terakki inancı hazin bir hatıradır Avrupa için. Tezatlar içinde kıvranan Batı mistisizmden medet ummaktadır. «1930'dan beri hepimiz bir parça Yogileştik» diyor Koestler... Rasyonelden irrasyonele itildiğimizin farkında değiliz. Aydım önüne katan rüzgâr lâboratuvarlardan esiyor. Soldan sağa kayış, başta ilim adamlarının eseri. Fizik son yıllara kadar bir komiser — ilimdi (maddeci ve akılcı demek istiyor). Git ikçe bir Yogi — ilim oluyor. Psikoloji de öyle. 20. asır rasyonalizmi, yalın kat iyimserliğe, hayasız mantığa, küstah bir kendine güvenişe, hülâsa 19. asrın Prometeci davranışına şüpheyle bakıyor.»

Berdiaef, Avrupa inteliјansiyasının terakki karşısındaki inkârcı tutumunu şöyle hülâsa eder: «19. asrı büyüleyen ve yakın istikbâli, ufûl eden mâziden daha güzel, daha sevimli, daha mükemmel olarak gösteren terakki nazariyelerine, inanmıyoruz artık.»

Bizce Guglielmo Ferrero'nun hükmü hakikate en yakın olanı: «Terakki kemiyet dünyasında, keyfiyet dünyasında değil. Keyfiyet, —meselâ iyilik ve güzellik— ölçülemez. Bu itibarla sarih ve sahih mukayeselere de elverişli değildir.»

(Devamı Gelecek Sayıda)

ortadoğu'dan

SAİD ŞAMİL

YAHUDİ DÂVÂSI ve FİLİSTİN

Karl Marks, babadan sahte bir hıristiyaniyet tevârüs etti. Vilâdimir Lenin de dededen gelme devşirme bir rusdur. Lenin'in soyadı Ulyanof'dur. Ulyan kelimesinin rusca mânâsı yoktur. Halbuki, ulumak öz be öz türkçe bir fiildir. Ondan müştak, uluyan tâbiri tam manâsıyle bir vasıftır. Türk boylarında, ötedenberi bu gibi soyadları taşımış âileler vardır. Tarihi Türk akınlarına, kül halinde Slav varlığı yatak olmuştur. Batı ıslavlarının Avar İmparatorluğu gölgesinde doğu ıslavlarının da Altınordu himâyesinde taazzuv ettikleri tarihi bir hakikatdir. Asırlar sonra hıristiyan Avrupa'nın yardımıyla adım adım istiklâle kavuşan bu kütlelerin, Türk Dünyası'na tevcih ettikleri en korkunç hamle, Müthiş İvan ile başlar.

Türk varlıkları arasındaki ihtilâftan ve Türk devlet ricaline arız olan gurur ve teseyyübden âzami bir şekilde istifâde etmesini bilen bu deli çar, 1552'de Kazan Hanlığı'nı, 1554'de Ejderhan Ülkesi'ne indirdiği darbelerle yalnız «Volga» Nehrinin batısındaki geniş memâlikde bin yıl devam eden Türk hâkimiyetini tasfiye etmekle kalmamış üstelik bu büyük suyun doğusundaki Türk ülkelerine nüfûz etmek için ıslavlık hesabına gedikler açmıştır.

Yazdığı «Rusya Tarihi» namı eserde bu fâciaları mütevâzi ve ihtiyatlı bir ifade ile dile getiren merhum Akdes Nimet üstâdımız, Kazan ve Ejder Han fâcialarından doğan netâyici şu şekilde tavsif eder:

«Kazan Hanlığı'nın Ruslar tarafından ele geçirilmesiyle, Rusya tarihinde yeni bir devir başlamaktadır. Kazan, uzun zaman Ruslar'ın İdil (Volga) boyunca Hazar Denizi istikametinde ilerlemelerine ve Aşağı Ural sahasında yayılmalarına en büyük engel teşkil etmişti. Halbuki Kazan'ın düşmesi ile Rusların geniş ölçüde, Türk illeri üzerinde yayılmalarına yol açıldı. Rusya'nın, yalnız Rus Milletin'den müteşekkil bir devlet olmaktan çıkıp çeşitli milletlere hâkim bir imparatorluk olmak yolunu tutması, ancak Kazan Hanlığı'nın zaptıyla mümkün olmuştur. Kazan'ın düşmesi Rusya'nın devlet sınırlarının pek kısa bir zamanda Hazar Denizi kıyılarına ve Kafkaslar'a varıp dayanmasına imkân verdiği gibi, Ural sahası da Rusların eline geçmekle Sibir ve Türkistan istikametinde Rus yayılışına geniş imkânlar açılmış oldu. Ruslar'ın Osmanlı Devleti ile sınırdaş olabilmesi, yine Kazan Hanlığı'nın zabtının bir neticesi idi. Çünkü Kazan Şehri alındıktan sonra, 1956'da Astrahan Moskova'nın eline düştü ve az sonra da, Ruslar bir taraftan Terek Nehri boyunda, diğer yandan Azak Kal'esine yakın sahaya kadar sokuldular. Bu suretle Kazan Hanlığı'nın, Ruslar'ın eline düşmesi, Moskova Rusyasının Türk illeri zararına geniş fütuhat faaliyetine geçmelerine yol açmış oldu.»

Bir vakitler Normanlar'ın idâresine muhtaç kalan ve onlardan alınma Rus tâbirini hâlen kendilerine alem yapan Doğu İslâm kütlesi, Kazan Hanlığına saldırıp Türk Dünyası'nın Türkistan'dan sonra en mâmur ülkesi olan İdil Havası'nı —kendi tâbirleri ile— Ana - Volga diye adlandırdıkları sahayı ellerine geçirdikden sonra cihan hâkimiyetine namzet bir varlık olarak ortaya çıkmaları, şimdiye kadar görülmemiş, ibrete şayân bir hâdisedir.

Türk varlığı hesabına tahakkuk ettirilen bu korkunç felâketin iki basit âmili vardı: Biri Doğu Türkleri'nin ihtilâfa düşüp parçalanmaları, ikincisi de kendilerini Akdeniz hâkimiyetine kaptıran Batı Türkleri'nin Türk Dünyası'na sırt çevirmeleridir.

(Devamı var)

Selâm

Vah! Vah! Vah ki, vah!

HAYDİ bir kere daha yazayım: «Lâik devlet, İslâm devleti değildir!» Ah, imkânım olsa da bu cümleyi memleketin orta yerine devâsa kayalar rekzedip, o kayalar üzerine nakşedebilsem... Fırtınalar gibi soluğum olsa da, bağırsam; memleketimin en ücrâ köşesindeki sağır kulakların zarları parçalansa, işitse!...

Bütün müslümanlar, «Müslümanım» diyenler okusalar, işitseler...

Ve düşünseler...

Bilinmeyeni mi, yazıyoruz? Bilinmeyeni mi, haykırıyoruz?.

Ne gezer. Herkesin bildiği gerçek. Bildiği ama, tefekkür edemediği, kalbinin beyninin bilinmeyenler kilerine itekledigi gerçek. Elbette, lâik olan devlet lâiktir. Elbette, İslâm devleti İslâm Devleti'dir. Ve yine elbette bunlar, akla karanın zıtlığının çok çok ötesinde birbirinin zıtdıdır. «Lâik devlet, İslâm Devleti değildir.» Onun gibi «İslâm Devleti de lâik devlet olamaz!»

Değildir ve olamaz...

Ne var ki, mektub yazıp altına da —aynen— «Allah bizi birbirimize düşürmekten kurtarıp, hep beraber cadde-i Kübray-ı Kur'aniye'de götürsün. Amin.» diyen bir tarih öğretmeni, bizim bu bedâhedi yazmamızdan teessüre düşmüş. «Lâik devlet. İslâm Devleti değildir» dememizden teessüre düşmüş ve sonra da o Rabbânî duayı etmiş.

Bakın siz şu tenakuza.

Bakın şu devrimiz müslümanının hâline... Önce yazdıklarını nakledeyim de sonra, bakın:

Sebil ve Sebil'i hizmete arzeden kadro, tenkidden ziyâdesi ile memnun olmaktadır. Yanlışlarının birkaç satır mektubla, ikâzla ne ki; kılıçla düzeltilmesinden bahtiyar olacaktır. Diyarbakır havalisinde tarih öğretmenliği yapan kardeşimiz de, yazdığı mektubunda «Risâle-i Nur» u tahrif dolayısıyla yaptığımız neşriyat vesilesiyle, tenkidlerini Lisan-ı münasible ifade etmiş. Benzerlerinden. pek farklı şeyler söylememiş ama, gelmiş gelmiş de. nihayet şunları da «tenkid» bab'ında ilâve etmiş. Aynen:

«Zamanı olmadığı halde ve bir fayda sağlamadığı halde devlete ve hükûmete hücûm etmek ve hükûmet erkânlarına hakaretlerde bulunmak (süper eşekler iş başında gibi) ve devletin yıkılmasına (Ey müslüman! lâik devlet İslâm devleti değildir. gibi) halkı devletten soğutup, yıkınaya davet edici yazılarınızla, çok müessir organları müslümanların ve müslümanlığın aleyhine çevirmeye sebep olmanız Bediüzzaman'ın müsbet hareket düstûruna zıt olup, faydadan ziyade zarar getirmez mi?»

Okuyunuz bu paragrafı; noktalaması falan o tarih öğretmeni kardeşimize aittir. Noktalamasını geçin de kasteddiği mânâyı —ki apaçık belli— şöyle bir düşünün

Hele düşünün siz, ben de bu adını - sanını mahfuz tuttuğum, mektubunu sakladığım, kendisi ikinci bir mektubla «Adımı da yazabilirdiniz» dediği an adını adresini vereceğim bu kardeşimize cevabımı arzedeyim:

Bâka müslüman kardeşim, evvelâ teyiden kaydedeyim:

«Lâik devlet. İslâm Devlet'i değildir.»

İmdi dinle:

● 1 — Kendince «yorum» yapacak kadar, zeki ve akıllısın da Sebil'in (Süper Eşekler İşbaşında) şeklindeki kapağının, Amerika'daki son seçimleri, amblemi eşek olan bir partinin kazanması vesilesiyle hazırlandığını nasıl farketmezsin?

● 2 — Neyin ne zaman fayda sağladığını ve hele İslâmcı hareketin günümüzde tâkib edeceği stratejinin nasıl olacağı elbette müşavere edilecektir. Ancak, «müslümanım» deyip, «öğretmen» diye **imza atan siz kardeşimiz hele sabrediniz**; bunu ehline bırakalım. Ehli ile müşavere olunsun. «Düzenin **aybaşı bordrosu**» na imza atanlar değil de İslâmcı hareketin saflarında fiilen, yürekten ve boynunu kılıç altına uzatmaktan fütûr getirmeyecek bir şuur ve cehdle yer alanlar müşavere etsinler. Olmaz mı!

● 3 — «Allah'ın nizâmı için mücadele verenler» in şuna buna, devlete hükûmete, onların erkânına hakaretle kaybedecekleri zaman yoktur. Zeki ve akıllı kardeşim, bu senin «yorum» undur. Bizim değil. Devlete, hükûmet erkânına hakaretle kaybedilecek zamanımız yoktur. Tebliğ borcumuz var, tebliğ... O'nu edâya gayret gösteriyoruz.

● 4 — Biz «Ey müslüman! Lâik devlet, İslâm Devleti değildir» demişiz de «halkı devletten soğutmuşuz.» He mi?... Hey ferâsetine vurulduğum kardeşim, kim neden soğumuş bilemem amma, ben, o cümleyi yazmakla asırlardır yüreği yanan, kavrulan mü'minlerin (deryadan bir katre misâli) yüreğine su serpdiğimi kanaatindeyim. Düşünür, ferahlar ümidiyle.. «Devletden soğuturmuşmuş da, yıkmaya davetmişmiş de...» bunlar senin «yorumun» kardeşim. Senin «rahat vicdanını» yoran yorumun!

● 5 — **«Çok müessir organlar»** ne demekmiş? Acaba şu devrimbazlar çetesinin sık sık kullanıp, milletin başına tebelleş ettiği «Zinde kuvvetler» tabirinin sencileyin bir şekli mi?... Alınacak bir cânımız var ağa! Bir cân... Kurban Bayramı vesilesiyle çizdiğim karikatürü gördün müydü, bilemem. Bir kurban —karikatür icâbı— şöyle diyordu: **«Ben bir defa ve Allah için kurban oluyorum.** Ya sen, ey **müslüman... hergün kaç defa ve kimlere kurban ediliyorsun?...»** Evet, biz bir def'a kurban oluruz. Ama sen, **«Çok müessir organlar»** veya **«zinde kuvvetler»** kâbusu ile hergün, her saat, her lâhza kaç kere kurban olmaktasın, düşündün mü?

Milletimin, yani müslümanların kanını içecek o çok müessir organların da, zinde kuvvetlerin de ciğerine tükûreyim. Topunun canı cehenneme!.

● **6 — Ve nihayet «rahat vicdanlı» kardeşim,** gel etme eyleme, böyle rahat vicdan ve aybaşı bodrolu düzene —belki de istemeden— kaptırdığın ferâsetinle kalkıp rahmetli Bediüzzaman Hazretleri'ni «yorumlamaya» uğraşma. Bediüzzaman Hazretleri'ne ilişme. Herkes haddini bilmeli. Ben de, sen de...

Merak ediyorsun değil mi, bunca sert mukabelede dahi sana niçin hâlâ «kardeşim» diye hitabediyorum? Anlatayım: Mektubunu bitirirken ettiğin dùada kardeşiz de onun için. Nitekim aynı dùa ile diyeceklerime son veriyorum:

Allah (c.c.) bizi birbirimize düşürmekten kurtarıp, hep beraber cadde-i Kübray-ı Kur'aniye'de götürsün. Hepimizi «sadece O'nun nizamı için mücadele» edenlerden eylesin. Amin.

Y. YALÇINER

HÜ
% DEĞ
KÖLEY

YAZAN:

A.E. Hancock

TERCÜME:

Dr. İbrahim E. Kozak

EK:

Yandaki tablo, faizin köleleştirme gücünü gözler önüne sermektedir. Yalnızca % 3 faiz haddiyle ödünç verilen para, yıllık mürekkep faiz yoluyla 23 yıl ve 162,81 günde (23,5 yıldan az bir sürede) iki kat olur. Hz. İsa'nın doğduğu tarihte, yalnızca % 3 faiz haddiyle borç verilen bir dolar, zamanımıza kadar yanda görüldüğü gibi müthiş bir şekilde artacaktı:

Böyle bir devâsâ meblağı tasavvur etmek oldukça güçtür. Hemen hemen 20 septilyon (*) doları bulmakta, zamanımıza kadar! Böyle hayret verici bir meblağı harcamak için dünya üzerindeki üçbuçuk milyar kişinin herbirinin bin yıldan daha uzun bir süre boyunca yon otomobil satınalması gerekecektir. Bir hiç karşılığı üretilmiş para için faiz ödenen içinde yaşadığımız sistem, dünyanın şimdiye kadar tanıdığı en merhametsiz patrondur. Bu sistem değiştirilmezse, bir dünya d
her gün (senede yalnız
gün değil, her gün) üç
törlüğünün tahakkümü
tında hürriyetlerimizi t

Yıllar	Bo
141	
164,5	
188	
211,5	
235	
248,5	
282	
305,5	
329	1
352,5	3
376	6
399,5	13
423	26
446,5	52
470	1.04
493,5	2.09
517	4.19
540,5	8.38
564	16.77
587,5	33.54
611	67.10
634,5	134.21
658	268.43
681,5	536.87
705	1.073.74
728,5	2.147.48
752	4.294.96
775,5	8.589.93
799	17.179.86
822,5	34.359.73
846	68.719.47
869,5	137.438.95
893	274.877.90
916,5	549.755.81
940	1.099.511.62
963,5	2.199.023.25
987	4.398.046.51

HÜR
EĞİL
YİZ

Kanada'lı iktisadçı feryâd ediyor

DEVRİN ÇIKMAZINA ÇÂRE BULALIM!..

2

DAHA iyi bir yol var mı? Bizi mâlî kölelikten ebediyyen kurtaracak bir değişiklik yapılabilir mi? «Kalp para» ya müsamaha edilmesi doğru değildir ve bu yolla kanunlarla alay edilmesi cezalandırılmalıdır. Banka sisteminin bir hiçten (bir hiç karşılığı) tedavüle para sürmesine ve —bu yolla— cemiyeti daimî bir kölelik haracına bağlamasına müsaade ederek halkın mâlî köleliğinin devamına veya artmasına mâni olunmalıdır. Enflâsyonun esas sebebi budur. Bir üçüncü alternatifi görelim:

● ÜÇÜNCÜ ALTERNATİF

Hükümet kendi mesûliyetini yüklensin ve ülkenin para arzına taallûk eden vazifesini ifa etsin. Banka sisteminden para doğurma imtiyazını geri alsın. Şimdi, hükümetin 100 dolar para bastığını farzedelim. Bu para tedavüle nasıl sürülecekti? Gayet basit, harcayarak, bu para ile yol, okul veya başka bir bina inşa edilebilirdi; bir işçiye ücret ödenebilirdi veya Devlet parayla ilgili taahhütlerinden herhangibirini karşılayabilirdi. Bu para vatandaşların ellerinde dolaşırken hükümet faiz talep edecek miydi? Elbette ki hayır. Farzedelim ki hükümet bu 100 doları 100 sene tedavülde tuttu ve bu sürenin sonunda onu tedavülden çekmek istedi. Bu parayı nasıl geri alacaktı? Vergileme mekanizması yoluyla. Bu durumda, mezkûr paranın 100 sene boyunca kullanılmasının cemiyete maliyeti ne kadar olacaktı? Yalnızca 100 dolar, basılan ve harcanarak tedavüle sokulan paranın orijinal miktarı kadar. Kimden, bu miktarı ödemesi talep edilecekti? Hepimizden, hepimizden talep edilen ve hepimizce paylaşılan vergiler yoluyla.

● MADDE MADDE VAZİYET...

Aşağıda, para arzını sağlama ile ilgili üç metodu tedkik etmekteyiz. Şimdi bunları tek tek ele alalım:

1 — Bir şahıs veya teşkilât tarafından 100 dolarlık bir sahte paranın basılması:

a) Bu para harcanarak tedavüle sokulur.

b) Kullanıldığı sürece herhangi bir faiz talep edilmez.

c) Bu paranın tedavüle sürülen paranın yaptığı işi aynen yapar.

e) Bir yüz yıllık dönem boyunca bu paranın kullanılmasının cemiyete maliyeti 100 dolardır. (Evet, yalnızca 100 dolar).

2 — Ticarî bankacılık sistemi tarafından 100 doların üretilmesi yolu, ki bizde şimdi cârî olan sistem:

a) Üretilen —kaydî— para krediler yoluyla tedavüle sürülür.

b) İkraz süresi boyunca faize mevzu olur.

c) Bu metod anayasaya (anayasanın ruhuna) aykırıdır, gayri âdildir ve halkı daimî bir —mâlî— kölelik borcu altına sokar.

d) Üretilen ve ikraz edilen para —kredinin tekrar ödenmesi talep edilinceye kadar— cemiyetin para arzı ihtiyacını karşılar, fakat milletlerarası mâlî patronlara memleketin hayatî kan damarlarını (ki bu para arzı sistemidir) kontrol imkânını verir.

e) Bunun cemiyete maliyeti, —ikrazın yapıldığı— faizin yüzdesine göre devamlı olarak müterâkki şekilde artan bir —mâlî— kölelik haracı şeklindedir. 100 doların % 8 faiz haddiyle 99 yıllık bir süre boyunca kullanılmasının cemiyete maliyeti 204.800 dolardır.

3 — Hükümetçe 100 dolar basılması: (1)

a) Bu para harcanarak (devlet harcamaları yoluyla) tedavüle girecektir.

b) Tedavülde kaldığı sürece hiç bir faiz talep edilmeyecektir.

c) Bu yola gitmek, Hükûmetin hakkı, imtiyazı ve vazifesidir.

d) Tedavüle sürülen bu para, vergileme yoluyla tekrar tedavülden çekilinceye kadar cemiyetin para arzı ihtiyacına cevap verir ki tekrar tedavülden çekilmesi para arzının aşırı bir miktara ulaşması halinde lüzumlu olur.

e) Bu paranın kullanılmasının cemiyete herhangibir maliyeti yoktur, ancak eğer 100 yıl sonra vergileme yoluyla

(Devamı 13. Sayfamızda)

Borç Miktarı	Yıllar	Borç Miktarı
64 dolar	1151,5	562.949.953,421.312 dolar
128 »	1175	1.125.899.906.842.624 »
256 »	1198,5	2.251.799.813.685.248 »
512 »	1222	4.503.599.627.370.496 »
1.024 »	1245,5	9.007.199.254.740.992 »
2.048 »	1269	18.014.398.509.481.984 »
4.096 »	1292,5	36.028.797.018.963.968 »
8.192 »	1316	72.057.594.037.927.936 »
16.384 »	1339,5	144.115.188.075.855.872 »
32.768 »	1363	288.230.376.151.711.744 »
65.536 »	1386,5	576.460.752.303.423.488 »
131.072 »	1410	1.152.921.504.606.846.976 »
262.144 »	1433,5	2.305.843.009.213.693.952 »
524.288 »	1457	4.611.686.018.427.387.904 »
1.048.576 »	1480,5	9.223.372.036.854.775.808 »
2.097.152 »	1504	18.446.744.073.709.551.616 »
4.194.304 »	1527,5	36.893.488.147.419.103.232 »
8.388.608 »	1551	73.786.976.294.838.206.464 »
16.777.216 »	1574,5	147.573.952.589.676.412.928 »
33.544.432 »	1598	295.147.905.179.352.825.856 »
67.108.864 »	1621,5	590.295.810.358.705.651.712 »
134.217.728 »	1645	1.180.591.620.717.411.303.424 »
268.435.456 »	1668,5	2.361.183.241.434.822.606.848 »
536.870.912 »	1692	4.722.366.482.869.645.213.696 »
1.073.741.824 »	1715,5	9.444.732.965.739.290.427.392 »
2.147.483.648 »	1739	18.889.465.931.478.580.854.784 »
4.294.967.296 »	1762,5	37.778.931.862.957.161.709.568 »
8.589.934.592 »	1786	75.557.863.725.914.323.419.136 »
17.179.869.184 »	1809,5	151.115.727.451.828.646.838.272 »
34.359.738.368 »	1833	302.231.454.903.657.293.676.544 »
68.719.476.736 »	1856,5	604.462.909.807.314.587.353.088 »
137.438.953.472 »	1880	1.208.925.919.614.629.174.706.176 »
274.877.906.944 »	1903,5	2.417.851.839.229.258.349.412.352 »
549.755.813.888 »	1927	4.835.703.678.458.516.698.824.704 »
.099.511.627.776 »	1950,5	9.671.407.356.917.033.397.649.408 »
199.023.255.552 »	1974	19.342.814.713.834.066.795.298.816 »
4.398.046.511.104 »		

ir dünya dikta-
nede yalnız bir
er gün) üç mil-
daha hükûmü al-
etlerimizi tama-

men kaybetme durumuyla karşılaşacağız.

(*) Septilyon, 24 sıfırlı rakam dizisinin adıdır. Sırasıyla, milyon (10^6), milyar (10^9), Trilyon (10^{12}), katrilyon (10^{15}), kantilyon (10^{18}), sekstilyon (10^{21}), septilyon (10^{24}).

Hâdiselere bakış — Mustafa YAZGAN

Ülkücü imam'ın mektubu üzerine (1)

İstanbul'dan bir mektup aldım. Mektubun son cümlesindeki not şöyle:

— Nasıl olsa bu mektuba cevap vermek cüretini de gösteremezsiniz. Çünkü işinize geleni yayınladığımıza göre... Bundan bahsetmek biraz güç olacak.

Cevap:

— Aziz okuyucularım emin olsunlar ki, işimize geleni değil, elimize kadar ulaşan her mektubu, tekrar edilen fikirler ve hissî kanaatlar dışında cevaplandırıyorum. Bunda ne bir cüret, ne de bir güçlük vardır. Hemen belirteyim ki, «MHP. ile Sohbet» yazımdan sonra gelmeğe başlayan bazı mektupları dileseydim cevap vermeden bir köşeye atabilirdim. Fakat bilhassa Ülkücü gençler'e söylüyorum ki, bu mektuplara cevap vesilesiyle ben İslâm ölçüsünde bazı hakikatları yazmakla, tahrikçilerin tesiriyle muallakta kalan ve ruhu İslâm aşkı ile dolu gençleri, bu aziz dâvâya kazandırmak istiyorum.

İstanbul'dan gelen mektubun sahibi bir «İmam» daha doğrusu bir «Din görevlisi». Şu cümlelere bakın:

— «Üzülmeyin sakın. Hem ismimi, hem adresimi de vereceğim... ki öteki müslüman kardeşleriniz gibi gıybet, iftira ve yalan uydurup görevden çabukça uzaklaşmamı sağlayasınız.»

Cevap:

— Bugüne kadar mektup, yazan her ülkücünün adı ve adresi yazılı olduğu halde hiçbirini teşhir etmedim. Size karşı da en küçük bir gıybet, iftira ve yalan uydurarak görevden uzaklaşmanıza çalışacak değilim. Bu düşüklüktür. Bu nâmertliktir. Bu bir tenezzül meselesidir. İnanınız hatırıma bile gelmedi. Ama bu duygu demek ki sizin içinizde bir yuva bulmuş. Demek ki siz benim yerimde olsaymışsınız bu aklınıza gelen zulmü icra edermişsiniz. Oysa biz kimsenin ekmeğini kesmeğe mezun değiliz. Biz bir kimsenin ekmeği ile oynarsak, açlık ve sefâlet içinde kıvranan evlâd-u iyalinin bedduasından ve ızdırabı sebebiyle Allah'tan korkarız. Allah, kendine küfreden kâfirlere bile bol bol rızık verdiğine göre bize ne oluyor? İmam kardeşimize selâmet dilerim.

Ülkücü imam devam ediyor:

— Sayın Yazgan... Suçlamalarda o kadar beceriklisiniz ki, 77 seçimlerinde MSP. den adaylığınızı koyarsanız, böyle yazı ve konuşmalarınızla kazanmamanıza hiçbir sebep yoktur.

Cevap:

— Biz kimseyi ismen suçlama hakkına sahip değiliz. Bizim yanlış kabul ettiğimiz —ki ölçü İslâm'dır— zihniyet, davranış ve hareketlerden de İslâm'ın dışında olanlardan başkası gocunmasın. Mes'eleleri idrak seviyesi çok düşük. 77 seçimleri, MSP, adaylık, kazanma öyle mi? MHP. nin mes'eleler ötesinde, çirkin politika endişelerine biraz erken başladığını ifade etmek istemiyorum. Zira bu politikaya bulaşmış bir imam'ın zannı. Yazılarımızı ve sözlerimizi anlayamayan bir kafa. 1973 seçimlerinde sizin ihtiras ve emel hudutlarınızın ötesinde bir alâka ile bize teklif edilen birkaç yerden adaylık garantilerini nasıl —Allah'a sığınarak— reddettikse, gönlünüzü ferah tutunuz Sayın Ülkücü imam, en küçük bir talebimiz, niyetimiz, arzumuz, ihtirasımız, hevesimiz, ihtiyacımız, teklifimiz ve bunun için çalışmamız yoktur. Ben hiç bir partiye mensup değilim. Olamam. Çünkü, bin kerre yazdık ve söyledik, parti bölmektir, parçalamaktır. Biz partiler üstü yüceler yücesi Allah dâvâsının kapısında köleyiz. Bu dâvâ, bu Anayasa, bu kanunlar, bu efkâr-ı umumiye, bu zihniyet kısırlığı, bu çilesizlik içinde parti yoluyla gelemez. Ama parti bir vasıta, gelip geçici bir vasıta telâkki edilir, parti put'u kafalarda çöreklenmezse yürüyen müslümanlara mâni olmayız. Ülkücü imam, 77 seçimlerinde adaylık ve kazanma hesapları yerine AP ve CHP gibi kökte bir, dallarda ayrı iki muvazaa partisi karşısında MSP. nin ve mutlaka MSP. ye iltihak ederek kuvveti parçalamaması gereken MHP. nin mutlaka kazandırılması zaruretini düşünse, daha hâlis bir duygu içinde olurdu. Ülkücü imam'a haber vereyim: 1977 seçimleri Türkiye için hayati seçimlerdir. Parti mefhumundan uzak bir samimiyetle aday olma, şu bu ihtirası içine düşmeden (MSP. kendini derler toplarsa) sıhhatım, imkânım ve bütün gücümle —yalnız Allah rızası için— MSP. nin gâlibiyetine çalışacağım. Bunun sebeplerini konferanslarımda dinleyenler biliyor. Alnımız açık, yüzümüz pâk'tır. Herkesin girip çirkefe bulandığı bu politika bataklığına biz Allah için girersiz, ama bilznillâhi Teâlâ tertemiz çıkarız. Çünkü nefsimiz için bir talebimiz yoktur. Tamam mı?

Ülkücü imam soruyor:

— Sâdece Bozkurt'a düşmanlığınızdan mı geliyor bu (ırkçı) sözü? Komünist de düşmandır bize... Siz de... Peki söyler misiniz farkınız ne?

Cevap:

— «Bir komünist ile müslümanın farkı nedir?» diye soran kişi için iki ihtimal düşünülür:

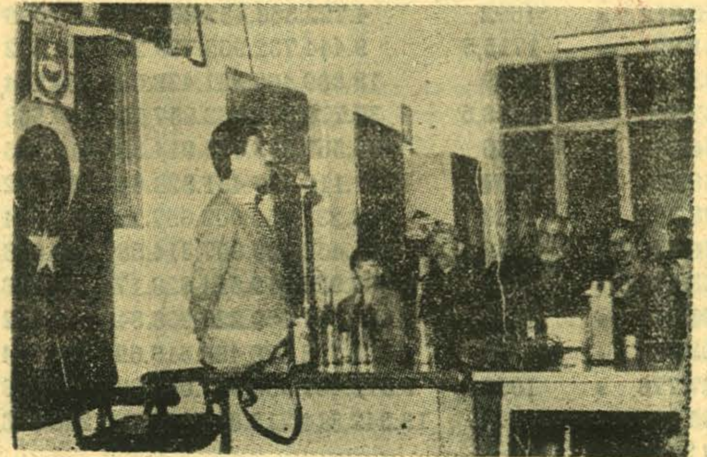
1 — Bu adam hakikaten ne komünizmi ne de İslâmiyeti bilmeyen bir zır - câhildir. Mazur görülür. Ama bu adam «Ülkücüyüm» derse, Ülkücülük dünyanın en sefil doktrini olsa bile, böyle câhil kişilerin sahip çıktığı bir dâvâ âdına çok üzülürüz. Komünizm ile İslâmın yer ile gök, kara ile ak, çirkinle güzel, câhille âlim, zulümle adalet, ölümle hayat kadar birbirine zıd iki sistem olduğunu tefrik edemeyen bu kişilerle Ülkücüler zafer beklesinler...

2 — Bu adam komünizmi de İslâmiyeti de bütün hususiyetiyle biliyor, ancak ikisini de kabul edemeyen bir zihniyet içinde bazı esfellerin, echellerin, ekferlerin yakıştırdıkları gibi İslâmiyet'e «Yeşil Komünizm» demek istiyor. Biz kazurat yiyerek geçinen lâğım farelerine belki bir seviye hakkı tanırız da, İslâm'a «Yeşil Komünizm» diyenlere o kadarcık bir seviyeyi bile fazla görür cevap vermeyiz.

Bu umumi ve mücerred ihtimallerin dışında, biz Ülkücü İmam'a dostça cevabımızı gelecek yazıya bırakalım.

Muharririmiz coşkun bir alâka görüyor

YAZGAN, «BUHRAN BÜYÜYOR» DEDİ

● Muharririmiz Niksarda

BİR müddetden beri her hafta birkaç yerde hitabe yoluyla da hizmete devam eden muharririmiz Mustafa Yazgan Suluova, Amasya ve Çorum'dan sonra Niksar ve Erbaa'da iki hitâbe'de bulunmuştur.

Millî Türk Talebe Birliği'nin daveti̇si olarak uçakla Sivas'a gelen arkadaşımız, Sivas MTTB.'ne mensup gençlerle kısa bir sohbette bulunduktan sonra Tokat yoluyla Niksar'a gelmiş ve Din Görevlileri Lokalinde «Günümüzün Mes'eleleri» üzerinde milletimizi aydınlatıcı bir konuşma yapmıştır.

Büyük bir alakâ ile takip edilen hitabenin Niksar'da çok müsbet tesirler meydana getirdiği bildirilmektedir. Hitabenin ertesi günü Ülkücü Niksar Gençliği adına bayrağa sarılı bir Kur'an-ı Kerim hediyesine muhatap olan muharririmiz, bayrağın arasındaki şu not'un Sebil yoluyla bütün gençliğe bildirilmesini istemiştir. Not aynen şöyledir:

— Mücahit Yazgan Ağabeyimiz

İslâm Dâvâsı, vatan, millet müdafaası uğrunda bahşettiğiniz nezih hitabe göğüslerimizi kabarttı. Allah sizden razı olsun der, daha nice eşsiz çalışmalarınızın devamını diler, gönül dolusu sevgiler, saygılar sunarız.

Ülkücü Niksar Gençliği adına... İmza.

Bu ince jest karşısında teşekkürlerini bildiren Mustafa Yazgan Bey, parti farkı ve parti menfaatı gözetmeden bütün mukaddesatçı gençliğin, Türkiye'nin ölüm kalım günleri geçirdiği bu zamanda, bir noktada bütünleşmesinin mutlak zaruretini belirtmiş, «aynı dâvâda birleşen bu aziz gençlikle ne kadar iftihar etsek azdır. Bütün kardeşlerimizi sevgiyle bağrımıza basıyoruz. Bu gençlik, inşaallah bütün buhranları ortadan kaldıracak ve aziz milletimize mes'ud istikballer hazırlayacaktır...» demiştir.

Almanya'da ıstavrozun pencesine terkedilen yavrularımızın hâlini tasvir için son söz:

BUNUN ADI SADECE VAHŞETTİR!

400 BİNLİK KURBANLIK NESİL

Almanya'da Türk çocukları

MEKKİ YASSIKAYA YAZIYOR

Bu mevzûun bu kadar uzatmamızın tek gâyesi vardır. O da, bu şartlar içinde çocuklarımızın vaziyeti ne âlemdedir? Bu can alıcı suale yine bu anlattıklarımızın ışığı altında cevap aramak lâzımdır. Bundan önceki yazılarımızı (Sebil, sayı: 46 - 47 50) takip etmiş olanlarınız hatırlayacaklardır. O yazılarımızda, Türk çocukları için açılmış olan müstakil sınıfların haricinde çocuklarımızın pek çoğunun Alman mekteblerine devam etmek mecburiyetinde kaldıklarını izah etmeye çalışmıştık. Müstakil Türk ve hazırlık mahiyetindeki sınıflardaki mevcut ahvâli anlatmadan önce, Alman çocuklarıyla birlikte tahsillerini devam ettiren çocuklarımızın vaziyetine bir göz atmak icap ediyor. Zira, bu vaziyet üzerinde bugüne kadar hemen hemen hiç durulmamış, resmî mercilerimiz, bu mekteblere devam eden yavrucakların ne gibi dert ve mes'eleleri vardır, araştırmak lüzumunu duymamışlar bîgane kalmışlardır.

Alman ilk mekteblerinde dindersleri mevzuatının ne şekilde olduğunu kısaca izah etmeye çalışmıştık. Şayet bu mekteblere Türk çocuklarının da devam ettiklerini, çoğu defa hiçbirşeyden habersiz çocuklarımızın da bu dinderslerine katıldıklarını söylersek, işin vahâmeti bütün gerçekleriyle gözönüne serilmiş olacaktır.

Hernekadar bâzı Türk çocuklarının «Umûmi ilk mekteblere» devam ettikleri biliniyorsa da, gerek katolik ve gerekse protestan ilk mekteblere —muhitlerinde umûmi ve müstakil ve de hazırlık sınıfları (intibak) bulunmadığı için—, devam etmek mecburiyetinde olan çocuklarımız, tıpkı Alman arkadaşları gibi, derslere başlarken hristiyan usûl ve erkânıyla dua yapmakta, dinderslerini takip etmek mecburiyetinde kalmaktadırlar. Bu vaziyet, son senelere kadar çok vahîm bir şekilde devam etmiş, nihâyet vaziyetin vahametini farkeden bazı çocuk velilerinin sert aksülâmelleriyle, bu derslere girip - girmemek çocuk velisinin tercihine bırakılmıştır. Ne varki, bu mes'ele anlaşılıncaya kadar ,yapılmak istenilen sinsi tahribat arzu edilen gâyeye ulaşmış, Türk çocukları, korku ve sevinç anlarında, yemek başlangıç ve sonlarında istavroz çıkarmaya, hristiyan usul ve erkânıyla dualar yapmaya başlamışlardır.

Daha sonraları, bu dini mes'elenin vâhim bir şekil almasından değil ama, çocukların kendi dillerinde tahsil yapamamalarının meydana getirdiği aksaklıklar yüzünden teşekkül ettirilen müstakil Türk sınıfları, intibak ve hazırlık sınıfları yukarıda arzettiğimiz vahameti biraz azaltmıştır. Yalnız hemen burada arzedelim ki, Avrupa'da bulunan çocuklarımızın arasında, görmeyen işitmeyen, konuşamayan bedenen sakat ve hastalıklı çocuklarımız da —az olmakla birlikte— mevcuttur. İşte, bu çocuklarımız maalesef Alman arkadaşları gibi, dinderslerini takip etmektedirler. Bu vaziyetin neticeleri ne olmaktadır, bu izahtan varestedir. Her düşünebilen şahıs bunun neticesini hiç kafa yormadan bulabilir. Bu tek kelime ile bir VAHŞET'tir. Bu zulüm ve vahşeti anlatabilmek için yine Almanya'da vuku bulmuş bir hadiseyi anlatmak istiyorum. Bu hadiseyi tahayyül ettiğiniz vakit mes'ele biraz daha vuzuha kavuşmuş olacaktır.

Köln'de çalışan bir vatandaşımız çocuğunun istavroz çıkarması, Hristiyan adet ve usulüyle dualar yapmasından rahatsız olmaya başlamış ve çocuğuna dinderslerine girip - girmediğini sormuş. Çocukta cevap olarak, «— Evet baba, dinderslerine giriyorum, çünkü müdür zorluyor» demiş. Bunun üzerine, bu vaziyete çok canı sıkılan çocuk velisi, doğruca mektebe gitmiş ve müdüre başvurarak, çocuğunun dinderslerine girmemesini istemiştir. Ne varki, lisan dolayısiyle bir anlaşma sağlanamadığından, bi-

(Sayfayı çeviriniz)

● TESBİT

Sadık Özarslan

Sâhib çıkalım

EVVELÂ şu hususu bir kerre daha tesbit edelim: Basın, büyük bir kuvvettir. Buna; dördüncü kuvvet nazariyle bakanlar, muhakkak ki yanılmıyorlar. Neşir vâsıtaları, tesirli bir güce sâhib. Efkâr-ı umûmiyyenin tekevvün ve teşekkülünde neşriyatın çok büyük payı vardır. Öyle olduğu içindir ki; en kuvvetli adamlar dahi neşriyattan ve neşir vasıtalarından korkarlar. Korkup ürkerler de onlara yakın gözükmeye bakarlar... gazete ve mecmuaların gönüllerini mümkün mertebe hoş tutmaya çalışırlar.

Hiç şübhe yok ki; bu imkân ve vâsıtalara bizim de sâhib olmamız onlardan faydalanmamız lâzım gelir. Hele günümüz dünyasında Müslümanların, müessir bir veya birkaç neşir vâsıtasına çok ihtiyaçları vardır. Çünkü düşman çoktur, çünkü kafa ve gönüllere musallat olan ve onları bulandıranlar çoktur. Neticede birçok Müslüman, müzayaka içine düşmektedir; düşmanlarının ağlarına takılmaktadır. Kafa ve gönülleri kurtarmak, düşmanları tersyüz yapmak için neşriyata ehemmiyet vermek zarureti vardır. Bizim propagandaya değil amma telkinâta çokça ihtiyacımız vardır. Çünkü bâtıl, propaganda yapar; Hakk ise telkin edilir.

Öyleyse bizim neşir vâsıtalarımız mutlaka olmalı ve bu mühim ve hayati vâsıtalar behemehâl yaşatılmalıdır. Bizim gazete ve mecmualarımız, hem müessir olmalı... hem de alıcı bulmalıdır. Müessir bir neşriyatın müteessir olanları mutlaka bulunmalıdır. Demek isteriz ki; gazetemizle okuyucularımız arasında faydalı ve devamlı bir diyoloğ kurulmalıdır. Hem mânen ve hem de maddeten bu diyaloğun kurulup devamında büyük faydalar vardır. Yâni; gazete ve mecmualarımızı Müslümanlar, bıkıp usanmadan alıp okumalıdırlar. «Ben okumak bilmiyorum... İşlerim çok; gazete ve mecmua tâkibine vakit bulamıyorum.» gibi ipsiz ve dipsiz mazeretlerin gölgesine sığınarak el-âleme gülünç olmamalıyız. İster okur - yazar olsun, ister olmasın; her Müslüman, gazete ve mecmualarını da tâkib etmeli ve bunu zevk hâline getirmelidir.

PEYGAMBERİMİZ Aleyhisselâm; kötülükle mücâdele yollarını göstermiştir... El ile, dil ile ve nihâyet kalben buğuz ederek her Müslüman, kötülükle vuruşacak; cebheden kaçmayacaktır. Muharrirlik, günümüzde el ile mücâdele usûlünün içine girer... Okumak ise dil ile mücâdele demektir. Gazeteyi alıp evimize götürmek bile el ile mücâdele sayılır. Elbet ahlâkımızı, mâneviyatımızı bozan gazeteleri değil... Bizi, bizlikten çıkaran varakpâreleri değil elbet... Bize, bizliğimizi hatırlatan ve unutturmayan gazete ve mecmuaları alıp okumak veya okutmak mücâdeledir, mücâhededir. Müslüman bunu böyle bilecek... Müslüman, dâvâsını bilecek ve Müslüman dâvâsına hizmet edenleri bilecek. Dostunu bilecek, düşmanını bilecek.

Eloğlu bunu gayet mükemmel yapıyor... Biz niçin yapmayalım? Fakat acı bir gerçektir ki; biz, gazete ve mecmualarımıza gereken alâkayı gösteremiyor ve onları alıp okuyamıyoruz. Öyle olduğu içindir ki; basınımız, «aceze basın» lıktan kurtulamıyor. Kurtarmak bizim elimizde. İnşaallah kurtarma alâmetleri var... Sevindim doğrusu. Kütahya Akıncılar Derneği mensûbları; SEBİL'in birkaç sayısını bir kâğıtçıda görerek: «Bu, satılmaya değil; okunmaya lâyıktır.» deyip almışlardır. Şuurlu gençler var olsun. Bu hareket cümlemize ders olsun.

lâhere daha güzel bir Almanca bilen tercüman arkadaşıyla Müdürün huzuruna çıkmışlardır... Çocuğun dinderslerinden muaf tutulması talep edildiğinde Müdür; «Bu imkânsız. Kabul edemem. Evet her nekadar çocuğunuz ve siz müslüman iseniz de, mekteb statüsüne göre çocuğunuz dinderslerine girmek mecburiyetindedir.» diye kesin bir cevap vermiştir. Bu cevaba şiddetli itirazlar neticesinde, müdür esas niyetini açıklamak mecbûriyetinde kalmıştır. Evet bu esas sebep ise aynen şöyledir...

«— Çocuğunuzun dinderslerine katılmamasını temin edemem. Zira, sizin çocuğunuz dinderslerine girmediği vakit, benim diğer talebelerim bunun sebebini soracaklardır. O zaman ben de, sizin çocuğunuzun durumunu, dolayısiyle İslâmiyeti talebelerime anlatmak mecburiyetinde kalacağım. Ve belki de bundan haberdar olacak çocuk dinderslerine girmek istemeyecek ve çocuk velileri de çocuklarını göndermiyeceklerdir.

Böyle bir vaziyete düşmeyi hiç bir zaman arzu edemem...»

Bu hadisenin neticesi mühim değil, fakat burada çocuklarımızın üzerinde yapılmak istenen çalışmalar mühimdir. Aynı tip hadiselere hemen her yerde rastlamak mümkündür. Bu vaziyetlerden pek az çocuğumuz kurtulabilmektedir... Bir de buna çocuklarının vaziyetini —lisan ve vakit yetersizliğinden— araştırma imkânı olmayan araştıramayan çocuk velilerinin durumunu da ilâve edersek, bu mes'eleye niçin vahşet gözüyle baktığımızın sebebi açıklık kazanır

TÜRK MUALLİMLERİNİN NEZARETİNDEKİ MEKTEBLER

15 ve daha fazla sayıda Türk çocuklarının bulunduğu muhitlerde açılan hazırlık ve intibak sınıflarında Türk çocukları Türkiye'den gönderilen veya Almanya'da Alman maarif müdürlüklerince tayin edilen Türk muallimleri nezaretinde dinî ve kültürel dersleri okumaktadırlar. Ne gariptirki, bu sınıflarda dindersleri haftada bir veya iki saattir. Üstelik Almanya'ya gönderilen muallimlerini pekçoğu lâik kafaya sahip ve mâlûm zihniyete hizmet ettikleri için, çocuklarımız bırakınız dinlerini öğrenmeyi bilâkis dinlenine düşman yapılmaktadırlar. Garip ama gerçektir, bâzı muallimler dinderslerinde M. Kemâl Paşa'nın hayatını anlatmakla dindersi yaptıkları kanaatindedirler.. Pek çoğu da dinderslerini yapmamaktadırlar... Buna lüzum duymamaktadırlar.

Bunun yanında, Alman mektep idarecileri kendi mekteblerinin bünyesinde olan ve kendilerine bağlı bulunan Türk sınıflarının yıllık eğitim programlarını muallimlerden talep ettikleri vakit önlerine bırakılan proğramlar karşısında şaşkınlık geçirmektedirler. Bu şaşkınlığı yine çok canlı bir misal ve hadiseyle size anlatmak isterim.

Almanya'da MÜNSTER'e bağlı AHAUS kasabasında Türk sınıfı mevcuttur ve oldukça kalabalıktır. İki tane de Türk muallimi vardır. Bunlardan biri halen orada vazife başında bulanan Ahmed Ecevit isimli zattır. Bu kardeşimiz, Almanya'da vazifeye başladığı zaman başından geçen bir hadiseyi bana anlattığı vakit, içimde derin bir yaranın açıldığım hissettim.

Evet bu hadise de aynen şöyledir:

Ahmed Ecevit isimli muallim kardeşimiz Almanya'da Türk sınıfında derse başlayacağı hafta, mekteb müdürü kendisinden yıllık ders programını istemiş. O da, Türkiye'deki programlara benzer bir program hazırlayarak müdür beye takdim etmiş. Hazırlanan programı gören müdür bey, ilk önce şaşırmış ve sonra kızarıp bozararak kardeşimize tercüman aracılığıyla bu programın ciddi mi yoksa gayrı ciddi mi olduğunu sormuş. Ve şaşıran kardeşimize aynen şunları söylemiş: «Haftada bir saat dindersi göstermek ciddiyetsizlik ve dine, çocuklara saygısızlıktır. Böyle bir programı bir müdür olarak kabul etmem imkânsızdır.» Bundan sonra muallim kardeşimiz dinderslerini haftada altı saat olmak suretiyle programını değiştirerek müdür beye takdim etmiştir.

Bütün buraya kadar anlattıklarımızın neresinden bakarsanız bakınız, Avrupada halen dine büyük çapta bir alâka ve itina gösterildiğini derhal farkedersiniz... Naklettiğimiz hadiseler, Avrupalı ile bizim dine bakış zaviyemizdeki farkın ne derecede büyük olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Çocuklarımız sahipsizdir. Bakımsızdır. Çocuklarımız hristiyan usûl ve erkânıyla yetiştirilmektedirler. Yani, çocuklarımız hristiyan olmaktadırlar.

Bu mes'elelerin halli için 1973 yılına kadar da hiç bir çalışma maalesef resmi mercilerimiz tarafından yapılmamış, sadece zararlar görülmeye başlandiktan sonra kağıt üzerinde bâzı tedbirlere baş vurulmuştur. Okadar. Yâni mes'ûllerimiz tehlike çanları çalmadıkça, hatta kendilerini rahatsız etmedikçe tedbir alma yoluna gitmemişlerdir. Gitmemektedirler...

Almanya'da Kur'an-ı Kerîm kurslarına katılan yavrularımızdan bir grubu hocaları ile birlikte görülüyor (Sebil, arşiv)

MEKTEB HARİCİ YAPILAN ÇALIŞMALAR

Yazımızın başlangıcında da temas ettiğimiz gibi, Türk işçilerinin çoğunlukta bulunduğu muhitlerde, bâzı hayırsever ve çocukların istikballerinin vahâmetini sezen kimseler, teşkilât ve cemiyetler tarafından Türk çocukları için bilâ ücret dindersleri ve Kur'an kursları tertib edilmekte, çocuklarımızın dinlerini öğrenmeleri temin edilmeye çalışılmaktadır. Bilhassa son senelerde bu tür gayret ve çalışmalar oldukça hızlanmış, bir çok yerlerde hem mescid ve hem de dindersleri kursları açılmaya başlanmıştır. Çocuklarımızın üzerinde dolaşan tehlike ve kâbus bulutlarının dağılmasını temine ancak bu şekilde çalışılmaktadır. Bu gayretler de, kısa zamanda semere vermekte, bizleri hem teselli ve hemde mesûd eden hadiseler ortaya çıkmakta, zaman zaman Kur'an-ı hatmeden çocukların resimleri ve onlar için düzenlenen merasimler Avrupa'da basılan Türk gazetelerinde haber olarak yayınlanmaktadır. Fakat ne var ki, ihtiyari ve serbest olduğu için, bu kurslardan pek çok çocuğumuz istifade edememektedir. Dolayısiyle tehlikelerin onları adım adım takip ettiğini söylemekte hiç bir beis yoktur.

Dinî mes'eleler mekteblerin bünyesinde resmi olarak halledilmedikçe hristiyanlaşan Türk çocukları haberleri kulaklarımızı devamlı çınlatacak kâlblerimizi sızlatmaya devam edecektir.

DİYANET İŞLERİ'NİN TEŞEBBÜSÜ

Avrupadaki işçi çocuklarının vaziyetini öğrenen Diyanet işleri teşkilâtı eksik ve yanlış bilgilerlede olsa bir takım teşebbüslerde bulunmuş, bu hususta çocukların dinlerini öğrenebilmeleri ve kaybolmamaları için Maarif ve Hariciye vekâletlerine müracaat ederek görüş ve talebleri arzetmişlerdir. Bu yazışmalardan sonra, 13 Ekim 1975 tarihinde HARİCİYE VEKÂLETİ Federal Almanyadaki başkonsoloslukIara aşağıdaki talimatı göndermiştir.

«Bakanlığımızdan (Dışişleri Bakanlığı) alınan bir yazıdan, Diyanet

Schorndorf ve Urbach Türk okulları hala öğretmen bekliyor

* IŞÇİ DERNEĞİ BAŞKANI OKAN AYTEKİN, "ÖĞRETMENLERİN TAYİN EDİLMEMESİ YÜZÜNDEN ÇOCUKLARIMIZ GEREKLİ EĞİTİMDEN MAHRUM KALDI" DEDİ

SCHORNDORF
CENAP ÖZKUL

Alman okullarının açılmış olmasına rağmen Schorndorf ve Urbach'daki Türk sınıflarında hâlâ Türk

● Almanya'da basılan Türkçe gazetelerden birisinde yer alan şu haber, yaşanılan fâcianın sathî plânda bir ifadesi gibi...

İşleri Başkanlığı'nca Milli Eğitim Bakanlığına başvurularak Federal Almanya'daki bulunan yurttaşlarımıza yöneltilen Hıristiyanlık propagandasının etkisi altında ve bu propagandanın sonucu; bazı yurttaşlarımızın dinlerini terkettiklerinin belirli bir bölgede bu şekilde din değiştiren yurttaşlarımızın sayısının üç bini bulduğunun; ayrıca kendilerine mensubu bulundukları İslâm dini hakkında gerekli hiç bir bilginin verilmediği ve Türk işçi çocuklarının da bu propagandanın etkisi altında bulunduklarının ifade edildiği ve Millî Eğitim Bakanlığınca bu konuda gerekli tedbirlerin alınmasının istendiği anlaşılmaktadır.»

Diyanet İşleri Başkanlığınca, Milli Eğitim Bakanlığımız tarafından alınması istenen tedbirler arasında, yurttaşlarımızın yoğun olarak bulunduğu büyük kentlerde açılmış olan ilk orta, lise düzeyindeki okullarda Türk işçi çocuklarına okutulan din derslerinin, Çalışma Ataşelikleri nezdinde bulunan din görevlileri tarafından verilmesine olanak sağlanması ya da söz konusu okullara bu dersi okutacak nitelikte öğretmenler atanmasına ilişkin işlemlerin ivedilikle yapılması sayılmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın konuya ilişkin olarak Bakanlığımıza (Dışişleri Bakanlığı) ulaştırılan görüşünde aynen «yabancı ülkelerde çocuklarımızı okutmak üzere Bakanlığımızca görevlendirilen öğretmenler, söz konusu öğrencilere Türkçe kültür ve din dersleri okutmaktadır-

(Devamı 15. Sayfamızda)

Hür değil köleyiz

(Baştarafı Orta Sayfamızda)

c) Bu yol gayri kanuni, gayri kabili tatbik ve gayri âdildir.

d) Bu sahte para, farkına varılıncaya kadar, herhangi bir para arzı metoduyla tedatedavülden çekilmek istenirse 100 dolar tutarındaki orijinal miktar ödenecektir.

Gayet âşikârdır ki, ikinci metod, yâni bugün merî olan «cüzî rezerv sistemi» yanlıştır ve enflasyonun, borç köleliğinin, grevlerin, dahilî huzursuzlukların, savaşın, varlık içinde yokluğun (sefaletin) sebebidir ve dolaylı olarak da daha pek çok meselelerin müsebbibidir.

Pek çok kimsenin yeis içinde Sosyalizme, Komünizme veya diğer sol hareketlere yönelerek çözüm yolları aramasına yol açan ana saik de budur.

Diğer yandan, üçüncü metod o kadar basittir ki halkın çoğu bunun mümkün olduğuna bile inanamaz. Mühim olan, bu sistemin nasıl işleyeceği değil, milletlerarası mâlî güçlerin mukavemetlerine karşı koyabilmedir.

Gelin hep beraber öyle bir yol bulalım ki, daimî bir mâlî kölelikte kalmayalım.

(1) Orijinal metinde (Federal Hükûmet) tabiri kullanılmıştır.

• GÖZ OLDUR Kİ HAKKI GÖRE

Selâhaddin ES

MALRAUKS VE DÜNYASI

BATI'nın en namuskâr fikir adamlarından André Malraux Kasım ayının sonlarına doğru üç çeyrek yüzyıllık fırtınalı bir hayatı geride bırakarak bu dünyadan çekildi - gitti. Ve, tuhaf bir tesadüf eseri, bu, «yaşayan en büyük De Gaulle'cü», fransız mahalli seçimlerinin «De Gaulle'cü» lüğün ölümü demek olan neticelerinin hüznü arasında hayattan çekiliyordu.

Malraux düşünce dünyası oldukça girift zikzaklar çizmiştir. O bütün ömrünü devamlı bir arayış içinde geçirmiş, fakat tutunduğu her dal elinde kalmış, güvendiği bütün dağlara kar yağmış, ve bu bakımdan, hiç değilse doğru diye sarıldıklarının hepsinin yanlışlığını idrâk etmiştir. Malraux'yu Batı'nın diğer fikir adamlarından ayıran da budur zaten. Ona, bunun için Batı'nın en namuskâr fikir adamlarından biri diyoruz.

Ancak, Malraux bizi çok daha başka bir yönden de ilgilendirmektedir. Şöyle ki; Malraux'nun babası Alman erkân-ı Harbiyesinde vazifeli bir subaydır ve Birinci Dünya Savaşı yıllarında Osmanlı Ordusunda vazifelendirilir. Osmanlı Ordusu ise artık, o, eski zamanların dünyayı titreten talim ve disiplinine sahip bir ordu değil, erken kalkanın borusunu öttürdüğü, sevk ve idaresine el koyduğu, kumandanları hayalperest olan bir vatanperverler topluluğudur. Nitekim Başkumandanlık 35 yaşında bir genç insanın ellerindedir ve bu genç insan Enver Paşa'dır. Enver Paşa öylesine hayalperesttir ki, o zamanların «Turancılık» veyahut «pantürkizm» denilen bütün dünya Türklüğünü bir bayrak altında toplamak hayaline bağlılığı yüzünden gerçekleri görememekte ve hattâ bu kavmiyet asabiyeti, Osmanlı ülkesinde Türk ırkından olmayan kavimlerin de aynı şiddette kavmiyet asabiyetine düşmelerine sebep olmaktadır.

Enver Paşa «Turan» ülkesini kurmanın hayali içinde, Semerkand'ı pa'y-i taht yapacağı yakın günleri hesab ederken Malraux'nun babası Enver Paşa'nın «Turan» dediği o ülkeleri önceden gezmiş, milyonlarca kilometre karelik bu geniş topraklar üzerinde, İran'da, Afganistan'da, Türkistan'da, Kafkasya'da değişik ırk ve dillerden, çeşitli kavimler olduğunu görmüştür. Bu insanlar arasındaki biricik ortak bağ'ın Enver Paşa'nın zannettiği gibi Turan hayali değil, «Kur'an yolu» olduğunu bizzat görmüştür. Müşahadeye dayanan bu bilgilerini Enver Paşa'ya söylediği zaman Enver Paşa Malraux'nun babasına şu cevabı verir:

«— Biz, Makedonya'da hürriyet meşalesini ateşlediğimiz zaman sadece üç arkadaştık. Ve şimdi bütün Osmanlı ülkelerine hükmediyoruz. Senin o hayal zannettiğin Turan idealini de Semerkand'ı başkent ilân edivermekle gerçekleştiririz!»

Ve Kur'an yolundan gayri yollara itibar edişler yüzünden o koca imparatorluk heba edilip gitmiştir. Ve bunun suçlusu sadece Enver Paşa veya bir başkası değil, inançlarını hayata hâkim kılmak şuurundan uzak düşmüş bütün müslümanlardır, muhakkak ki...

Biz yine Malraux'ya dönelim.

Malraux ilk gençlik yıllarında, 1920'lerde kendini Bolşevik ihtilalinin içinde buldu... Lenin ve Troçki'yle yakın arkadaşlıklar kurdu. Batı timsahının alt ve üst çeneleri durumunda olan kapitalizm ve komünizm ikilisinden birincisinin iflas ettiğini, ve komünizmi artık bir «umut» olarak gördü. Bu inançla yanan bir komünist olarak hayat anlayışını «solculuk» üzerine kurdu. «Sol'un hâkim olduğu her yer benim vatanımdır» dedi ve o inançla İspanya içsavaşında Franko'nun kralcı birliklerine karşı Cumhuriyetçiler diye isimlendirilen, gerçekte ise beynelmilel komünizmin işbirlikçilerinin oluşturduğu uluslararası taburlar içinde ve başında yer aldı. İspanya içsavaşından beklediklerini «Umut» ve «Kan Çiçekleri» isimli kitaplarında dile getirmiştir. Ama Malraux, komünist enternasyonalin alkışa boğduğu bir isim iken; o, doğru diye bağlandığı bu dünya görüşünün kofluğunu, tutarsızlığını gördü. Komünizmin, genç insanların beyinlerini cerbezeli bir şekilde kendi çengelini, kendi oltasına takabilmesine rağmen, aslında onun «boş bir düş» olduğunu gördü. Bu idrâk seviyesine gelmesinde, Rusya'da komünizmin ne tatlı yalanlarla, insanlara ne büyük bir zulüm mekanizması halinde kan kusturduğunu görmesinin büyük rolü oldu. Ve, enternasyonal komünizmin kendisini alkışa boğduğu, yücelttiği bir sırada İgnacio Silone, Arthur Koestler ve emsali diğer ünlü komünistler gibi, yüreğinde taşıdığı güçlü istiklâl aşkı ve düşüncesiyle kendisini kuşatan bu canavarın fikri tasallutundan kurtarmasını bildi ve çağımızın güçlü bir nasyonalisti (kavmiyetçisi) olan General De Gaulle'ün yanında yer alıp, işgal altındaki Fransa'nın kurtulması için Almanlara karşı savaştı, esir düştü. Kurtuluştan sonra da De Gaulle'ün en yakın arkadaşı olarak, liderinin ve kendisinin damgasını fransız kültür hayatına vurdu. Ve, De Gaulle'le de birlikte, aktif siyasetten çekildi.

MALRAUX devamlı arayış içinde geçen ömrü boyunca bazı dikkat çekici tesbitlerde bulunmuştur. Bunlar gerçekten önemlidir. Meselâ Mao'yla yakın arkadaşlık kurmuş ve onun Lenin'le Troçki'nin nefret ettiği köylü kitlelerine dayanarak Çin'de komünizmi kurmasının sırrını öğrenmiştir. Mao kendisine şunu söylemiştir, bu hususta: «Ben, artık kaybedecek hiç bir şeyi kalmayan insanların hıncını kullandım, ağaç kabuklarını kemirerek yaşamaya çalışan köylü kitlelerini görünce Mao oldum, şahsiyetimi buldum!»

Malraux bir serüvenci, maceraperest değil, bir arayış peşindeydi. «Batı'nın Aldatışı» nda Avrupa kültürünün mutlak doğru inancını ve o inancın gerektirdiği ilâh anlayışını katlettikten sonra insan'ın kendisini de katlettiğini öne sürdü. Pascal'ın ilâhsız insanın acılarını, o, bu asırda yeniden ortaya koydu. Ama, acaba kesin doğru neydi? İnsan neydi? Yoksa, insan öldü mü, ölmek üzere miydi? Bunların cevabını aradı. Sanatın psikolojisini yaptı. Putçu ve Prometeusçu insanın, marksist insanın materyalist anlayışına karşı isyan etti. Başka putlara doğru diye sarıldığında, onların da kofluklarını gördü. Batı insanının garip bir insanlık mirasını kime yükleyeceğinin sıkıntılı arayışı içinde olduğunu» dile getirdi ve bu asrın çelişkilerini gösterdi. Bir taraftan, insanlığı sağlığa kavuşturmak için tıbbın derinliklerine kafa yoran insan idrâkinin, öbür tarafta insan'ı öldürmek için atom bombaları peşinde koşmasının korkunç bir paradoks olduğunu gördü ve atom bombasından geçen bir medeniyet, insanlığın kurtuluşunu sağlayan bir medeniyet olamaz dedi. Hayatın bir hapishane olduğunu; bu hapishaneyi, bu hayatı kendi nefsinde yaşamıyan bir insanın hayatı anlıyamıyacağım isabetle belirtti. Ve, 75 yıllık devamlı bir arayış içinde geçen ömrü, «doğru» diye tutunduğu bütün her şeyin sonunda yanlış olduğunu idrâk ederek, ve bunu mertçe itiraf ederek doldu. Hattâ, kendi dünyasının, hıristiyan inancının tamamen efsânelere dayanan ve insan idrâkına bir şey vermeyen boşluklarını da itiraf ederek, insan'ın kurtuluşunu göstermek için «dini demiyorum ama, insanın ruhi değerlerine itibar etmek ve eğilmek gerektiğini» söyleyebildi ve fakat bu ruhi kıymetlerin hangi mutlak doğru'ya dayandırılmasını idrâk edemeden öldü. Bu soylu kafanın müslümanlıkla temasa geçemeyişi, bu nasibe eremeyişi kendisi açısından gerçekten teessüfe şayandır. Yoksa, koca bir ömrü tamamlarken, sonunda «heyhat» dedirtmeyen bir hayat anlayışını gerçek bir müslümanın hayatı terkedişindeki mes'ud halinde yakalayabilirdi.

الده قرآن كبی بر برهان حقيقت واريكن منكرلری الزام ايچون كوكلمه ثقلتی كلير

سعيد النورسی

RİSÂLE-İ NUR'DA

4

باسمه .. وان من شئ الا يسبح بحمده

Bu âciz kardeşiniz, hem itiraz eden o eski dost zâta, hem ehl-i dikkate ve sizlere beyan ediyorum ki: Kur'an-ı Mu'ciz-ül-Beyanın feyziyle yeni Said (R. A.) hakâik-ı imaniyeye dair o derece mantıkça ve hakikatca bürhanlar zikrediyor ki; değil müslüman uleması, belki en muannid Avrupa feylesoflarını da teslime mecbur ediyor ve etmektedir. Amma Risale-i Nurun kıymet ve ehemmiyetine işarî ve remzi bir tarzda «Hazret-i Ali» (R.A.) ve «Gavs-ı A'zam» ın (R.A.) ihbaratı nev'inden Kur'an-ı Mu'ciz-ül-Beyân dahi bu zamanda bir mu'cize-i mâneviyesi olan Risale-i Nura nazar-ı dikkati celbetmesine «Mâna-yı işârî» tabakasından rumuz ve imaları, i'cazının şe'nindendir ve o lisan-ı gaybın belâgat-ı mu'cizekâranesinin muktezasıdır.

Evet, Eskişehir Hapishanesinde dehşetli bir zamanda ve kudsî bir teselliye pek çok muhtaç olduğumuz hengâmda, mânevi bir ihtarla; «Risâle-i Nurun makbûliyetine eski evliyalardan şahid getiriyorsun halbuki sır-

ولا رطب ولا يابس الا فى كتاب مبين

riyle en ziyade bu mes... söz sahibi Kur'andır. Acaba Risale-i Nuru, Kur'an kabûl eder mi? Ona ne nazarla bakıyor?» denildi. O acib sual karşısında bulundum. Ben de, Kur'andan istimdat eyledim. Birden otuzüç âyetin mâna-yı sarihinin teferruatı nev'indeki tabakattan «mâna-yı işârî» tabakasından ve o mâna-yı işârî külliyetinde dahil bir ferdi Risale-i Nur olduğunu ve duhulüne ve medar-ı imtiyazına birer kuvvetli karîne bulunmasını bir saat zarfında hissettim; ve bir kısmı bir derece izahlı ve bir kısmını mücmelen gördüm. Kanaatıma hiçbir şek ve şüphe ve vehim ve vesvese kalmadı; ve ben de, ehl-i imanını Risale-i Nur ile takviye etmek niyetiyle o kat'i kanaatımı yazdım ve has kardeşlerime mahrem tutulmak şartiyle verdim.

Ve o risalede biz demiyoruz ki: «Âyâtın mâna-yı sarîhi budur.» Tâ hocalar «fîhinazar» desin. Hem dememişiz ki: «Mâna-yı işârînin külliyeti budur,» belki diyoruz ki: Mânâ-yı sahihinin tahtında müteaddit tabakalar var Bir tabakası da, mânâ-yı işârî ve remzidir. Ve o mâna-yı işârî de bir küllîdir, her asırda cüz'iyatları var. Ve Risale-i Nur dahi, bu asırda o mâna-yı işârî tabakasının külliyetinde bir ferddir. Ve o ferdin kasden bir medar-ı nazar olduğuna ve ehemmiyetli bir vazife göreceğine eskidenberi ulema beyninde bir düstür-u cifrî ve riyazî ile karineler, belki hüccetler gösterilmiş iken, Kur'anın âyetine veya sarahatine, değil incitmek, belki i'caz ve belâğatına hizmet ediyor.

Bu nevi işârât-ı gaybiyeye itiraz edilmez. Ehl-i hakikatın nihayetsiz işârât-ı Kur'aniyeden had ve hesaba gelmiyen istihraçlarını inkâr edemiyen, bunu da inkâr etmemeli ve edemez. Amma benim gibi ehemmiyetsiz bir adamın elinde böyle ehemmiyetli bir eserin zuhur etmesini istiğrab ve istib'ad edip böyle itiraz eden zat, eğer buğday tanesi kadar çam çekirdeğinden dağ gibi çam ağacını halkeden mek, azamet ve kudret-i İlâhiyeye delil olduğunu düşünse, elbette bizim gibi acz-i mutlak ve fakr-ı mutlakda böyle ihtiyac-ı şedid zamanında böyle bir eser zuhuru, vüs'at-i rahmet-i İlâhiyyeye delildir, demeye mecbur olur. Ben, sizi ve mu'terizleri Risale-i Nurun şeref ve haysiyetiyle te'min ediyorum ki, bu işaretler ve evliyanın imalı haberleri, remizleri, beni daima şükre ve hamde ve kusurlarımdan istiğfare sevketmiş. Hiçbir vakitte hiçbir dakika nefs-i emmareme medar-ı fahr ve gurur olacak bir enaniyet ve benlik vermediğini, size, bu yirmi sene hayatımın gözünüz önünde tereşşuhatiyle isbat ediyorum.

Evet, bu hakikatla beraber insan; kusurdan, nisyandan hâli değil. Benim, bilmediğim çok kusurlarım var. Belki de fikrim karışmış, risalelerde bâzı hatâlar olmuş. Fakat Kur'anın hurufat-ı kudsiyesinin yerine beşerin tercümesini ikame perdesi

قرآنك حروفات قدسيه‌سنك يرينه . بشرك ترجمه‌سنى اقامه ايده‌سه آلتنده . نقصانيه حرفلرله يكى خط آلتنده
تحريفكارانه اهل ضلالتك تأويلات فاسده‌لرى . ايمانك صراحتى اينجه‌لرينه باقمايوركبى . بيچاره مظلوم برآدمك
قرولشلرينك ايمانى قوتلنديرمك ايچون برنكته اعجازيه‌يى بيان ايتديكى ايچون خدمت ايمانيه‌سنه فتور ويرمك درجه‌ده
اعتراض ايتمك . البته دگل اهل حقيقت ذاتلر . بلكه ذره مقدار انصافى بولونان اعتراض ايده‌مز .
بونى ده علاوه ايديورمكه : بو زمانده غايت قوتلى و حقيقتلى ميليونلر فداكارلرى بولونان مشربلر ، مسلكلر ..
طريقتلر .. بو دهشتلى ضلالت هجومنه قارشو ظاهراً مغلوبيته دوشديكلرى حالده . بنم كبى يارم اُمّى و كيمسه‌سز و متماديا
ترصد آلتنده و قره قول قارشوسنده و متعدد جهتلرله عليهنده مدهش بر ووغا اندلر و هركسى بندن تنفير ايتمك
وضعيتنده بولونان بر آدم : او مسلكلردن داها بيوك داها قوتلى دايانان رسائل نورك صاحبى دگلدر . و او اثر
اونك هنرى اولاماز . اونكله افتخار ايده‌مز . بلكه طوغريدن طوغرى‌يه قرآن حكيمك بو زمانده بر نوع معجزه‌ء
معنويه‌سى اولديغى رحمت الهيه طرفندن احسان ايدلمشدر . او آدم بيچاره قارداشلريله برابر او هديه‌ء قرآنيه‌يى آل
آتمشلر . هر ماصلسه بر نجم ترجمانلغى وظيفه‌سى اوكا دوشمش . اونك فكرى و علمى و ذكاسنك اثرى اولماديغنه
دليل .. رسائل نورده اويله پارچه‌لر واركه .. بعضه آلتى ساعتده بعضه ايكى ساعتده بعضه بر ساعتده
بعضه اون دقيقه‌ده يازيلان رساله‌لر وار . بن يمين ايله تأمين ايديورمكه : اسكى سعيدك (حاشيه) قوه‌ء حافظه‌سى ده
برابر اولمق شرطيله . اوتوز دقيقه ايشى . اون ساعتده فكرم ايله ياپاميورم . او بر ساعتلك رساله‌يى
ايكى كونده استعدادمله ذهنمله ياپاميورم . و او بر كونده آلتى ساعتلك رساله اولان اوتوزنجى سوزى . نه بن
ياپابيليرم . ونه ده اك مدقق دينلر فيلسوفلر آلتى كونده او تحقيقاتى ياپابيليرلر . وهكذا .. ديمك بر مفلس اولديغم حالده
عنايت نزليله بر مجوهرات دكانك دلالى و بر خدمتچيسى اولمشز . جناب حق فضل و كرميله بزى و عموم رسائل نور طلبه‌لرينى
شو خدمتده خالصانه و مخلصانه دائم و موفق ايله‌سين . آمين . بحرمة سيد المرسلين — سعيد النورسى
[حاشيه] بعضه مستنسخلر بو بيچاره سعيد حقنده [رض] كلمه‌سنى . بر دعا نيتيله يازمشلر . بن بونى بوزمق ايستدم
خاطره كلديكه : [الله راضى اولسون] معناسنده بر دعادر ايلشمه . بن ده بوزمدم .

altında, noksan huruflarla, yeni hat altında tahrifkârane ehl-i dalâletin te'vilât-ı fâsideleri, âyâtın sarahatini incitmelerine bakmıyor gibi, biçâre mazlum bir adamın, kardeşlerinin imanını kuvvetlendirmek için bir nükte-i i'câziyeyi beyan ettiği için hizmet-i imaniyesine fütur verecek derecede itiraz, elbette değil ehl-i hakikat zatlar, belki zerre mikdar insafı bulunan, itiraz edemez.

Bunu da ilâveten beyan ediyorum: Bu zamanda, gayet kuvvetli ve hakikatlı milyonlarla fedakârları bulunan meşrebler, meslekler, tarikatlar; bu dehşetli dalâlet hücumuna karşı zâhiren mağlûbiyete düştükleri halde, benim gibi yarım ümmi ve kimsesiz mütemadiyen tarassut altında, karakol karşısında ve müdhiş, müteaddid cihetlerle aleyhimde propagandalar ve herkesi benden tenfir etmek vaziyetinde bulunan bir adam, o mesleklerden daha ileri, daha kuvvetli dayanan Risale-i Nura sahib değildir; ve o eser, onun hüneri olamaz, onunla iftihar edemez. Belki, doğrudan doğruya Kur'ân-ı Hakimin bu zamanda bir nevi mu'cize-i mâneviyyesi olarak, rahmet-i İlâhiyye tarafından ihsan edilmiştir. O adam, binler arkadaşiyle beraber, o hediye-i Kur'aniyeye el atmışlar. Her nasılsa, birinci tercümanlık vazifesi, ona düşmüş. Onun fikri ve ilmi ve zekâsının eseri olmadığına delil, Risale-i Nurda öyle parçalar var ki; bâzı altı saatte, bâzı iki saatte, bâzı bir saatte, bâzı on dakikada yazılan risaleler var. Ben, yemin ile te'min ediyorum ki; Eski Said'in (R.A.) (Hâşiyecik) kuvve-i hâfızası da beraber olmak şartiyle, o on dakika işi, on saatte fikrim ile yapamıyorum; o bir saatlik risaleyi, iki gün istidadımla, zihnimle yapamıyorum, ve o bir günde altı saatlik risale olan «Otuzuncu Söz» ü ne ben ve ne de en müdakkik, dindar feylesoflar, altı günde o tahkikatı yapamazlar ve hâkezâ... Demek biz, müflis olduğumuz halde, gayet zengin bir mücevherat dükkânının dellâlı ve bir hizmetçisi olmuşuz. Cenâb-ı Hak, fazl ve keremiyle şu hizmette hâlisane, muhlisane bizi ve umum Risale-i Nur talebelerini daim ve muvaffak eylesin, âmin, bihürmeti Seyyid-il-Mürselin...

(Hâşiyecik): Bâzı müstensihler bu biçare Said hakkında (R.A.) kelimesini bir dua niyetiyle yazmışlar. Ben bozmak istedim, hatıra geldi ki: Allah Razı olsun mânasında bir duadır, ilişme; ben de bozmadım.

Almanya'da ıstavrozun pençesine

(Baştarafı. 13. Sayfamızda) ları denmekte ve yukarıdaki keyfiyetin tetkikinin sağlanması Bakanlığımızdan istenmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığımıza yapılmış olan başvurusunda Diyanet İşleri Başkanlığımızın, Federal Almanya'da Türk işçi çocuklarına uygulanan eğitim sistemi konusunda ayrıntılı bilgiye sahip bulunmadığı anlaşılmakla beraber, ortaya atılan sorunun gereken özenle incelenmesi ve Diyanet İşleri Başkanlığımızın başvurusunda sözü edilen olayların, burada uygulanagelen eğitim sistemi içinde din derslerini veren öğretmenlerimizin değiştirilmesini gerektirecek yoğunluğa erişip erişmediğinin kesinlikle saptanması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen inceleme ve değerlendirmenin Büyükelçiliğimizce yapılabilmesi için başkonsoloslukların görev çerçevesi içinde bilinmesi mümkün olan en uzak geçmişten bu yana İslâm dinini terkederek Hristiyanlığı kabul ettiği bilinen yurttaşlarımızın sayısının ve isimlerinin bildirilmesini rica ederim.»

Büyük elçilik tarafından bir tamimle istenen bu inceleme başkonsolosluklar tarafından 1975 yılı içinde (hatta 1976 yılı içinde de) hala tamamlanamamıştır. Ancak bu tamim de göstermektedir ki, Diyanet İşleri Başkanlığı Almanya'da Türk çocukları için tadbik edilen maarif sisteminden maalesef pek malûmat sahibi değildir. Diyanet İşleri Başkanlığı, Almanya'da Türk çocukları için ilk, orta ve lise derecesinde mekteblerin açıldığı kanaatindedir, Halbuki böyle müstakil bir mekteb Almanya'da mevcut değildir. Sadece müstakil Türk sınıfları vardır. Yalnız çocuklarımıza muallimlik yapan şahısların ehil olmadıklarında yerden göğe kadar haklıdırlar.

ÇARE

Şayet çocuklarımızı hristiyan tasallutundan kurtarmak istiyorsak;

1 — Mekteblerde dinderslerine en az diğer dersler kadar ehemmiyet verilmesi temin edilmeli,

2 — İşçi çocuklarının keşif bulunduğu muhitlerde, Türk çocuklarına en az haftada dört saatlik din derslerini bizzat, çalışma ataşeliklerinde masa katipliği yaptırttırılan. Din görevlileri tarafından verilmesi sağlanılmalıdır.

3 — Husûsi surette açılan din dersleri kursları resmi mercilerimiz tarafından da desteklenmelidir.

4 — Çocuk velileri, çocuklarının vaziyetlerini kontrol etmeleri için sık sık ikâz edilmeli, onların şikâyetleri dinlenmeli ve hemen gereken tedbir alınmalıdır.

5 — Almanya'ya gönderilen muallimlerin dini bilgileri de ölçülmeli bu hususta titiz davranılarak bilhassa İslâm'a hasım kimseler Almanya'ya muallim olarak gönderilmemelidir. Bunu temin maksadıyla, İmam - Hatiplerden mezun olmuş ve Muallim mekteblerinden de fark dersleri vererek muallim icazeti almış kimselerin Almanya'ya tayin edilmelerine öncelik tanınmalıdır.

6 — Türkiye'nin sesi radyosunda hergün yayınlanan «Okul Radyosu» programlarının hiç olmazsa haftada bir günlük bölümü Dinderslerine ayrılmalı ve bunu bizzat Diyanet işleri başkanlığı hazırlamalıdır.

Yurt dışındaki işçilerimizin nazarı dikkatine

Malûmunuz olduğu vechile dört sayıdır (Sebil Sayı 46-47-50-51) yurt dışındaki işçi çocuklarıyla alâkalı mes'eleleri ele almaya gayret ettik. Şurası bir gerçektir ki; bu mevzu böyle üç - dört sayıda ballohınabilecek kadar basit değildir. Onun için bu mevzu ile alâkalı olarak; bahsedilmesini, yazılmasını, duyulmasını istediğiniz calib-i dikkât hatıralarınız, yapılagelmekte olan hata ve kasıtlar var ise bunları bize yazarak bildirirseniz, biz de elimizden geldiği kadar onları değerlendirmeye çalışacağız.

Cümlenizin Allah yardımcısı olsun (amin.)

Adres: M. Yasakaya, Sebil Gazetesi Vilâyet Hanı, Kat 3 İSTANBUL

ŞİMDİ BUYRUN VAZİFEYE

Muhterem Sebil Okuyucusu,

- **53 sayıdan itibaren gazetemiz SEBİL'in dağıtımı yeni tesis olunan (UKAZ) dağıtım şirketi tarafından yapılacaktır.**
- **Bulundukları mahalde gazetemizin satışını yapmak isteyen ferd gazete bayileri, kitabevleri, İslâmcı gençlik teşekkülleri doğrudan doğruya U K A Z şirketine müracaat etmelidirler.**
- **UKAZ, gazetemizi satmak için talepte bulunanlara derhal satış şartlarını bildirecektir.**
- **Gazetemizi satmak isteyen, ferd, gazete bayii, kitabevi ve İslâmcı gençlik teşekkülleri, müracaatları sırasında**
  1 — Kaç adet gönderilmesini istediklerini ve
  2 — Sarih adreslerini bilhassa bildirmelidirler.
- **Bu meyanda «Okuyucu ile hasbihâl» sütûnumuzda ifade ettiğimiz gibi dağıtım işinde bize müzahir olacak kardeşlerimiz, bulundukları mahalde, Sebil'imizi U K A Z şirketinden talep ederek satabilecek olan ferd, gazete bayii, kitabevi ve İslâmcı gençlik teşekküllerinden tavsiye edebileceklerini, en kısa zamanda telefonla yahud telgrafla bize bildirmelidirler.**
- **Gazetemizin satışı için tavsiye olunacaklarla okuyucularımız.**
  1 — Önce konuşup, onların satıp satmamak hususunda kanaatlerini öğrenmeli,
  2 — Muvafakat cevabı halinde ise, satıcının adını ve adresini, ayrıca kaç adet satabileceğini öğrenmelidirler. Telgraflar kısaca şöyle çekilebilir:
- **«SEBİL'imizi falan adresteki, falan kimse şu kadar satmak istemektedir. Gönderiniz.»**
- **Müracaat yerinin adresini ilân ediyor ve gayretlerinizden dolayı şimdiden şükranlarımızı sunuyoruz. Selâmlarımızla.**

UKAZ
Vilâyet han kat 2
Cağaloğlu-İST
Tel: 26 38 96

Sebil

herşey hak için
Haftalık tarafsız, siyasi edebi tarihi gazete
Yıl: 1 SAYI: 51 BEŞ LİRA
Başyazarı ve Meş'ul Md. KADİR MISIROĞLU
Umumî Neşriyat Md.: Yılmaz YALÇINER
İDAREHÂNE Vilâyet Hanı Kat: 3
No: 204 — İstanbul Tel: 26 38 96
ABONE: Yıllık 200 TL 6 aylık 100 TL
Dizgi: Sebil Mat. Baskı: Fazilet Mat.

Sebil

Everything
Devoted to the Truth (HAQQ)
An independent Muslim, Historical, Political and Literary Weekly
P.O. BOX 808 İstanbul/TURKEY
Representative of Germany
A. RÜŞTÜ BANAZ — HASAN DAMAR
Postscheckonto Nr. 37938 — 300 Hannover
Telefon: 0531 - 85033